

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 2017
(OR. en)

15922/17

RELEX 1133	COASI 203
CADREFIN 134	ASIE 64
FIN 860	COLAC 149
DEVGEN 298	ELARG 94
ACP 148	COWEB 148
COEST 360	CFSP/PESC 1168
MAMA 216	CODUN 57
MOG 90	ATO 58
COHOM 166	GROENLAND 1

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	15 Δεκεμβρίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2017) 720 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2017) 720 final.

σνημμ.: COM(2017) 720 final

Βρυξέλλες, 15.12.2017
COM(2017) 720 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης

{SWD(2017) 463 final} - {SWD(2017) 600 final} - {SWD(2017) 601 final} -
{SWD(2017) 602 final} - {SWD(2017) 604 final} - {SWD(2017) 605 final} -
{SWD(2017) 606 final} - {SWD(2017) 607 final} - {SWD(2017) 608 final} -
{SWD(2017) 609 final}

Πίνακας περιεχομένων

Συνοπτική παρουσίαση	2
1. Εισαγωγή.....	4
Σκοπός.....	4
Πεδίο εφαρμογής.....	4
2. Ιστορικό.....	5
3. Χρηματοδοτική κατανομή.....	8
4. Επίτευξη των στόχων	8
Συνάφεια των στόχων	11
Αποτελεσματικότητα.....	13
Αποτελεσματικότητα.....	16
Εσωτερική συνοχή, εξωτερική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες μεταξύ των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης.....	17
Προστιθέμενη αξία.....	18
Αποτέλεσμα μόχλευσης	19
Περιθώριο απλούστευσης	20
Συνεισφορά σε συνεκτική εξωτερική δράση της ΕΕ	21
Συνεισφορά στις προτεραιότητες της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη	22
Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος.....	23
5. Συμπεράσματα.....	24
Παραρτήματα	27
Κατάλογος αρκτικόλεξων	34

Συνοπτική παρουσίαση

Η παρούσα έκθεση ανταποκρίνεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, για τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης¹ (εφεξής «κοινός εκτελεστικός κανονισμός»), ο οποίος απαιτεί την υποβολή έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης διαφόρων μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης (εφεξής «οι μηχανισμοί»).

Η παρούσα έκθεση εξετάζει κατά πόσο οι εν λόγω μηχανισμοί εξακολουθούν να είναι κατάλληλοι για τους επιδιωκόμενους στόχους, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της βοήθειας της ΕΕ. Θα συμβάλει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανανέωση, την τροποποίηση ή την κατάργηση των μορφών δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του συνόλου των μηχανισμών.

Η έκθεση εξετάζει κατά πόσο έχουν εκπληρωθεί οι στόχοι, με έμφαση στα αποτελέσματα, την αποδοτικότητά τους, την προστιθέμενη αξία, το περιθώριο απλούστευσης, την εσωτερική και εξωτερική συνοχή, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών, τη συνεχή συνάφεια όλων των στόχων, τη συνεισφορά τους σε συνεκτική εξωτερική δράση της ΕΕ και, κατά περίπτωση, στις προτεραιότητες της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και τη μόχλευση που επιτυγχάνεται.

Η έκθεση βασίζεται στα συμπεράσματα συνόλου 10 εγγράφων εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο αξιολογήσεων (μία για κάθε μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης) και που επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση. Τα εν λόγω έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής βασίζονται, με τη σειρά τους, σε 10 εξωτερικές αξιολογήσεις των μηχανισμών οι οποίες διενεργήθηκαν το 2016-2017 και σε γενική έκθεση («έκθεση συνοχής») που άντλησε διδάγματα και βασικά μηνύματα από το σύνολο των μηχανισμών αυτών.

Τα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο αξιολογήσεων καταδεικνύουν ότι οι μηχανισμοί είναι επί του παρόντος κατάλληλοι, εν γένει, για τον επιδιωκόμενο στόχο και ότι αναδεικνύονται θετικές τάσεις όσον αφορά τους στόχους των μηχανισμών. Κατά συνέπεια, δεν υφίσταται ανάγκη τροποποίησης των μηχανισμών μέσω νομοθετικών τροποποιήσεων ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Από τον χρόνο θέσπισης των μηχανισμών, έχει μεταβληθεί το διεθνές και ενωσιακό πλαίσιο πολιτικής μετά την έκδοση της ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη Συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας και τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη. Εντούτοις, λόγω της ευρείας φύσης των στόχων των μηχανισμών καλύπτονται οι ανάγκες των χωρών-εταίρων και οι προτεραιότητες σε παγκόσμιο επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, χωρίς σημαντικά κενά. Επιπλέον, κατά τα πρώτα χρόνια της εφαρμογής τους, οι μηχανισμοί παρείχαν εν μέρει τη δυνατότητα στην ΕΕ να ανταποκριθεί σε νέες κρίσεις και εξελισσόμενες ανάγκες.

¹ Βλ. τον κοινό εκτελεστικό κανονισμό:

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43f92a44-af94-11e3-86f9-01aa75ed71a1/language-el>

Ωστόσο, οι περιορισμένοι πόροι και η περιορισμένη χρηματοπιστωτική ευελιξία, σε συνδυασμό με τον πολλαπλασιασμό των κρίσεων, εξώθησαν τους μηχανισμούς στα όρια της αντοχής τους.

Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης υπογραμμίζουν την ανάγκη να προσαρμοστεί ο τρόπος εφαρμογής των μηχανισμών, ιδίως μέσω ενός περισσότερο στρατηγικού και συνολικού προγραμματισμού και μέσω της διασφάλισης συνεκτικών αλληλεπιδράσεων σε επιχειρησιακό επίπεδο στο ανανεωμένο διεθνές πλαίσιο.

Μελλοντικά, η επόμενη γενιά μηχανισμών θα πρέπει να συνεκτιμήσει το επίπεδο χρηματοπιστωτικής ευελιξίας, αλλά και άλλες μορφές ευελιξίας που απαιτούνται για την εξωτερική δράση, προκειμένου να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή.

1. Εισαγωγή

Σκοπός

Η παρούσα έκθεση ανταποκρίνεται στο άρθρο 17 του κοινού εκτελεστικού κανονισμού, βάσει του οποίου απαιτείται η υποβολή έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ (εφεξής «οι μηχανισμοί») έως το τέλος του 2017. Η έκθεση εξετάζει κατά πόσο οι εν λόγω μηχανισμοί εξακολουθούν να είναι κατάλληλοι για τους επιδιωκόμενους στόχους, με σκοπό να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της βοήθειας της ΕΕ. Έχει αντίκτυπο σε αποφάσεις σχετικά με την ανανέωση, την τροποποίηση ή την κατάργηση των μορφών δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των μηχανισμών.

Πεδίο εφαρμογής

Το πεδίο εφαρμογής του κοινού εκτελεστικού κανονισμού περιλαμβάνει τα εξής:

- τον μηχανισμό για την αναπτυξιακή συνεργασία².
- το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου³.
- τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας⁴.
- τον μηχανισμό συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη⁵.
- τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας⁶ και
- το μέσο Εταιρικής Σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες⁷.

Άλλοι μηχανισμοί που πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κοινό εκτελεστικό κανονισμό και, ως εκ τούτου, συμπεριλήφθηκαν στην παρούσα έκθεση είναι οι εξής:

- ο μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας⁸ και
- η απόφαση για τη Γροιλανδία⁹.

Δεδομένου ότι η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση των μηχανισμών, περιλαμβάνει επίσης το 11^ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Το 11^ο ΕΤΑ αναφέρεται σε επισκόπηση των επιδόσεων¹⁰ η οποία θα πρέπει να διενεργηθεί έως το τέλος του 2018. Η

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 44 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0233&qid=1512027637147&from=EN>

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 235/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 85 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0085:0094:EL:PDF>

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 27 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0232&from=EL>

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 01 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0230&from=EL.com>

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 11 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0231&qid=1512028759202&from=EN>

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 77 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0234&from=EL>

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 237/2014, της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L77 της 15ης Μαρτίου 2014, σ. 109 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0237&from=EL>

⁹ Απόφαση 2014/137/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2014, για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου, ΕΕ L 76 της 15ης Μαρτίου 2014 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0137&from=HU>

¹⁰ Άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/322, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με την εφαρμογή του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, ΕΕ L 58 της 3ης Μαρτίου 2015

επισκόπηση των επιδόσεων είναι ανάλογη με την ενδιάμεση επανεξέταση που προβλέπεται στον κοινό εκτελεστικό κανονισμό. Η απόφαση για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών συμπεριλήφθηκε στην επισκόπηση των επιδόσεων του 11^{ου} ΕΤΑ. Συνεπώς, η παρούσα έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης καλύπτει εννέα μηχανισμούς, καθώς και την επανεξέταση του κοινού εκτελεστικού κανονισμού.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κοινού εκτελεστικού κανονισμού, η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 30ή Ιουνίου 2017. Εξετάζει κατά πόσο έχουν εκπληρωθεί οι στόχοι καθενός από τους προαναφερόμενους μηχανισμούς, με έμφαση στα αποτελέσματά τους, την αποδοτικότητα, την προστιθέμενη αξία, το περιθώριο απλούστευσης, την εσωτερική και εξωτερική συνοχή, συμπεριλαμβανομένων της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ των μηχανισμών, στη συνεχή συνάφεια όλων των στόχων, τη συνεισφορά των μηχανισμών σε συνεκτική εξωτερική δράση της ΕΕ και, κατά περίπτωση, στις προτεραιότητες της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και τη μόχλευση που επιτυγχάνεται από τα κεφάλαια.

Το 2016-2017 διενεργήθηκε σειρά εξωτερικών αξιολογήσεων σε σχέση με το σύνολο των μηχανισμών¹¹ για την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης. Τα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που σχετίζονται με την παρούσα έκθεση βασίστηκαν επίσης εν πολλοίς στις εν λόγω εξωτερικές αξιολογήσεις.

2. Ιστορικό

Η ΕΕ εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση στην παροχή εξωτερικής βοήθειας παγκοσμίως. Μέσω αυτής της βοήθειας αποσκοπεί στη μείωση της φτώχειας, την προώθηση συμφερόντων και θεμελιωδών αξιών σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και σε επίπεδο ΕΕ (όπως η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ειρήνη, η σταθερότητα, η αλληλεγγύη και η ευημερία)¹² και τη στήριξη της διασφάλισης των παγκόσμιων δημοσίων αγαθών.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0322&from=EL>

¹¹ Οι εξωτερικές εκθέσεις επισυνάπτονται στα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της επιτροπής που σχετίζονται με την παρούσα έκθεση. Οι εξωτερικές αξιολογήσεις είναι επίσης διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

¹² Βλ. άρθρο 3 παράγραφος 5 σημείο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα συμφέροντα, οι αρχές και οι θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ προσδιορίζονται περαιτέρω στις διεθνείς συμφωνίες και στις πολιτικές εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ, όπως: η Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>)· το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα στο πλαίσιο της τρίτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης (<https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nl=2051&menu=35>)· η συμφωνία των Παρισίων στο πλαίσιο της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php)· η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη (https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/european-consensus-development_en)· το πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες βάσει του Ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση (https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf)· και η συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας (<https://europa.eu/globalstrategy>)

Οι μηχανισμοί συνιστούν βασικό τμήμα του τομέα IV του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για την περίοδο 2014-2020¹³ με τίτλο «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»¹⁴. Το αρχικό συνολικό ποσό για τον τομέα IV ανέρχεται σε 66,2 δισ. EUR (ήτοι 6% του ΠΔΠ). Οι δημοσιονομικοί μηχανισμοί της ΕΕ που εμπίπτουν στην παρούσα έκθεση¹⁵ αντιστοιχούν συνολικά σε 51,8 δισ. EUR. Επιπλέον, η κατανομή για το 11^ο ΕΤΑ, που είναι εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, ανέρχεται σε ποσό 30,5 δισ. EUR.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

¹⁴ Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο διαιρείται σε πέντε ευρείες ομάδες δαπανών που αποκαλούνται «τομείς».

¹⁵ Βλ. τους μηχανισμούς που αναφέρονται στο τμήμα «Πεδίο εφαρμογής» και απαριθμούνται επίσης υπό τα σημεία 1-10 στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Κύριοι μηχανισμοί και ΕΤΑ του τομέα IV¹⁶

Μηχανισμοί	Ποσά σε εκατ. EUR
1. Μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)	12 138,63
2. Ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας (ΕΜΓ)	16 496,26
3. Μηχανισμός για την αναπτυξιακή συνεργασία (ΜΑΣ)	19 947,59
4. Μέσο εταιρικής σχέσης (ΜΕΣ)	958,53
5. Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΜΔΔΑ)	1 306,56
6. Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (ΙcSP)	2 365,85
7. Μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (ΜΣΠΑ)	325 321
8. Απόφαση για τη Γροιλανδία	217,8
<i>Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)</i>	<i>2 121,24</i>
<i>Μακροοικονομική συνδρομή (ΜΣ)</i>	<i>294 843</i>
<i>Ταμείο Εγνήσεων για τις εξωτερικές δράσεις</i>	<i>1 627,67</i>
<i>Ανθρωπιστική βοήθεια</i>	<i>82 909,02</i>
<i>Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης</i>	<i>122 827</i>
<i>Πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ (ΕUAV)</i>	<i>126,02</i>
<i>Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ΕΤΒΑ)</i>	<i>350</i>
<i>Περιθώριο 4</i>	<i>-672 572</i>
9. 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών	30 506,00
10. Κοινός εκτελεστικός κανονισμός (δεν πρόκειται για χρηματοδοτικό μηχανισμό, αλλά για κανονισμό σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων από τους ανωτέρω μηχανισμούς)	Άνευ αντικειμένου

Οι περισσότεροι μηχανισμοί υπέστησαν χρηματοδοτική πίεση μετά τη σύστασή τους η οποία οφείλεται στους ακόλουθους λόγους:

- στην αύξηση του αριθμού των κρίσεων·
- στην αστάθεια στις γειτονικές χώρες και πέρα από αυτές·
- στις τρομοκρατικές απειλές·
- στις άνευ προηγουμένου προσφυγικές ροές· και
- στην απότομη αύξηση της παράτυπης μετανάστευσης¹⁷ και της εμπορίας ανθρώπων.

Απαιτήθηκε η σύσταση καινοτόμων και ειδικών μηχανισμών, όπως τα καταπιστευματικά ταμεία και ο μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας ανταπόκρισης της ΕΕ ενόψει των νέων πιέσεων¹⁸. Το προσφάτως θεσπισθέν Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη (Σεπτέμβριος 2017) συστάθηκε επίσης προκειμένου να παράσχει περαιτέρω δυνατότητα μόχλευσης¹⁹.

¹⁶ Τα στοιχεία περιλαμβάνουν όλες τις μεταφορές μεταξύ των μηχανισμών έως τον Ιούλιο του 2017 και την ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ: http://ec.europa.eu/budget/mff/figures/index_en.cfm

¹⁷ Παράτυποι μετανάστες είναι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή έχουν πάψει να πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 5 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν ή άλλες προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος. Το 2014 υπήρξε σχεδόν τριπλάσια αύξηση σε σύγκριση με το 2013 (πηγή: ενημερωτικό σημείωμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου):

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI\(2015\)554202_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI(2015)554202_EN.pdf). Σε γενικές γραμμές, η τάση αυτή επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια.

¹⁸ Τα τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ που δημιουργήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου 2014 και Ιουνίου 2017 είναι: 1) Καταπιστευματικό ταμείο για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (καταπιστευματικό ταμείο «Βέκου», Ιούλιος 2014), 2) Περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης (καταπιστευματικό ταμείο Madad, Δεκέμβριος 2014), 3) Ταμείο Αρωγής εκτάκτου ανάγκης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράνομης μετανάστευσης στην Αφρική (Νοέμβριος 2015) και 4) Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία (Δεκέμβριος 2016). Επιπλέον, συστάθηκε ο μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία τον Φεβρουάριο του 2016 [απόφαση της Επιτροπής C(2016) 855, της 10ης Φεβρουαρίου 2016, σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία, για την τροποποίηση της απόφασης C(2015) 9500 της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015].

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1601, της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, ΕΕ L249, σ. 1 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2017:249:TOC> Το Εξωτερικό Ταμείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη θα συνενώσει συνδυασμένες δραστηριότητες με εγγύηση, προκειμένου να άρει τους φραγμούς για τις ιδιωτικές επενδύσεις, μειώνοντας τους σχετικούς κινδύνους.

Οι μηχανισμοί, που θεσπίστηκαν στις αρχές του 2014, σχεδιάστηκαν ώστε να είναι αρκετά ευρείς για να προσαρμόζονται στο μεταβαλλόμενο πλαίσιο πολιτικής. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας τους υποβλήθηκε σε δοκιμασία, καθώς τα όρια μεταξύ εξωτερικής και αναπτυξιακής πολιτικής, αλλά και η σημασία του δεσμού μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών μεταβλήθηκαν τα τελευταία χρόνια²⁰. Συνεπώς, καμία τροποποίηση δεν κρίθηκε αναγκαία από τότε που συστάθηκαν οι μηχανισμοί, πέρα από την ενσωμάτωση νέων δράσεων για την ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα της ασφάλειας και της ανάπτυξης, στο πλαίσιο του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη²¹.

3. Χρηματοδοτική κατανομή

Βάσει της απαίτησης του κοινού εκτελεστικού κανονισμού, οι πίνακες στα παραρτήματα παρουσιάζουν ενοποιημένες πληροφορίες για κάθε χρηματοδότηση που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας έκθεσης: δαπάνες κατά χώρα και περιφέρεια, αλλά και κατά μηχανισμό, καθώς και συνεισφορές στα καταπιστευματικά ταμεία και έσοδα από εξωτερικές πηγές για ειδικό προορισμό.

4. Επίτευξη των στόχων

Οι μηχανισμοί επιδιώκουν διαφορετικούς, γενικούς στόχους:

MEX	Κύριος στόχος
ΜΑΣ	Μείωση και, μακροπρόθεσμα, εξάλειψη της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες που δεν επωφελούνται από χρηματοδότηση μέσω του ΕΤΑ, του ΕΜΓ ή του ΜΠΒ. Παροχή στήριξης μέσω θεματικών προγραμμάτων σε παγκόσμια δημόσια αγαθά και προκλήσεις που συνδέονται με την ανάπτυξη και σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και σε τοπικές αρχές σε χώρες-εταίρους (ΟΚΠ/ΤΑ). Στήριξη της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ Αφρικής και ΕΕ.
ΕΜΓ	Περαιτέρω πρόοδος προς την εγκαθίδρυση χώρου κοινής ευημερίας και καλής γειτονίας μεταξύ της ΕΕ και 16 χωρών και εδαφών ²² .
ΜΠΒ II	Στήριξη σε οκτώ δικαιούχους ²³ προκειμένου να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για συμμετοχή στην ΕΕ.

²⁰ Βλ. την εξωτερική «έκθεση συνοχής: συμπεράσματα από τις εξωτερικές αξιολογήσεις για τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης» (Ιούλιος 2017), https://ec.europa.eu/europeaid/coherence-report-insights-external-evaluation-external-financing-instruments_en, παράγραφος 8.

²¹ Βλ. επίσης το τμήμα 4 «Συνεισφορά σε μια συνεκτική δράση της Ένωσης». Βλ. την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου COM(2016)447: https://ec.europa.eu/europeaid/proposal-amending-regulation-eu-no-2302014-establishing-icsp-com2016-447_en

²² Οι εν λόγω 16 χώρες και εδάφη είναι: Αλγερία, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Αίγυπτος, Γεωργία, Ισραήλ, Ιορδανία, Λίβανος, Λιβύη, Μαρόκο, Μολδαβία, κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη, Συρία, Τυνησία και Ουκρανία.

²³ Οι εν λόγω 8 δικαιούχοι είναι: Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Ισλανδία, Κοσσυφοπέδιο*, Μαυροβούνιο, Σερβία, Τουρκία και πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. (* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με την επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου). Η Ισλανδία αποφάσισε να μην συνεχίσει τις συνομιλίες σχετικά με την ενταξιακή διαδικασία.

11 ^ο ΕΤΑ	Μείωση και, μακροπρόθεσμα, εξάλειψη της φτώχειας σε κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού. Επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη.
ΜΕΣ	Προαγωγή και προάσπιση των συμφερόντων της ΕΕ και των αμοιβαίων συμφερόντων και στήριξη της εταιρικής σχέσης και της διαμόρφωσης συμμαχιών στις παγκόσμιες προκλήσεις και τις εξωτερικές πτυχές των εσωτερικών πολιτικών της ΕΕ.
ΕΜΔΔΑ	Στήριξη της δημοκρατίας και ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και της δημοκρατίας σε τρίτες χώρες.
Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP)	Αντιμετώπιση κρίσεων και πρόληψη των συγκρούσεων, στήριξη επιχειρήσεων για την εδραίωση της ειρήνης, αντιμετώπιση διεθνών και διαπεριφερειακών και αναδυόμενων απειλών.
ΜΣΠΑ	Πρώθηση υψηλού επιπέδου πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας από την ακτινοβολία και εφαρμογή αποτελεσματικών και αποδοτικών διασφαλίσεων για το πυρηνικό υλικό σε τρίτες χώρες.
Γροιλανδία	Διατήρηση των στενών και μόνιμων δεσμών μεταξύ της Γροιλανδίας, της Ένωσης και της Δανίας, με παράλληλη υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης της Γροιλανδίας.

Τα σχετικά με την αξιολόγηση έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής καταδεικνύουν την ανάδυση θετικών τάσεων όσον αφορά τους εν λόγω στόχους²⁴. Για παράδειγμα, στις περισσότερες χώρες στις οποίες λειτουργούν τα γεωγραφικά προγράμματα 11^ο ΕΤΑ και ΜΑΣ σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας και την ανθρώπινη και την οικονομική ανάπτυξη κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών²⁵.

Στα Δυτικά Βαλκάνια, η βοήθεια που παρασχέθηκε στο πλαίσιο του ΜΠΒ ΙΙ συνέβαλε στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε βασικούς τομείς, όπως το δικαστικό σύστημα, η αντιμετώπιση της διαφθοράς, η δημόσια διοίκηση και η κοινωνική ένταξη και υποστήριξε τη σταδιακή συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τα πρότυπα της ΕΕ.

Στον τομέα της γειτονίας, η βοήθεια στο πλαίσιο του ΕΜΓ παρήγαγε ορατά αποτελέσματα σε διάφορους τομείς, όπως η περιφερειακή ανάπτυξη, η γεωργία, η αγορά εργασίας, η διαχείριση των συνόρων και η μετανάστευση. Συγχρόνως, οι μηχανισμοί (ο ΕΜΓ με τη συνδρομή του IcSP²⁶) επέδειξαν ικανότητα ανταπόκρισης σε εξελισσόμενες ανάγκες και σε καταστάσεις κρίσης.

Ο ΜΣΠΑ αύξησε τα επίπεδα πυρηνικής ασφάλειας, π.χ. με τη στήριξη της παρακολούθησης του κοινού ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για συνεργασία με το Ιράν

²⁴ Βλ. το τμήμα 4 σχετικά με την «Αποτελεσματικότητα» για περισσότερα παραδείγματα όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι μηχανισμοί επιτυγχάνουν τους στόχους τους.

²⁵ Βλ. τους δείκτες για την εξέλιξη της φτώχειας στην τελευταία έκθεση «Millennium Development Goal Report» (Αναπτυξιακοί στόχοι χιλιετίας) (2015)» [http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%2011\).pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%2011).pdf)

²⁶ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του IcSP, τμήμα 5.

και τη διεξαγωγή δοκιμών αντοχής ασφαλείας των πυρηνικών εγκαταστάσεων σε διάφορες χώρες.

Το ΜΕΣ επηρέασε αποτελεσματικά τις εξελίξεις στην πολιτική χωρών-εταίρων σύμφωνα με τα συμφέροντα της ΕΕ και συνέβαλε στην ανάπτυξη αμοιβαίων σχέσεων με τρίτες χώρες,²⁷ συμπληρώνοντας τις ευρύτερες θεματικές δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΜΑΣ, ιδίως του προγράμματος για τα παγκόσμια δημόσια αγαθά και τις προκλήσεις που συνδέονται με την ανάπτυξη.

Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί η δυσκολία στον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων. Δεδομένου ότι η υλοποίηση της παρούσας ενδιάμεσης επανεξέτασης και αρκετών μηχανισμών ξεκίνησε μόλις πρόσφατα (μετά τη σύνταξη των εγγράφων στρατηγικής), στην παρούσα φάση είναι πολύ νωρίς να εκτιμηθεί η επίτευξη υψηλών (και μακροπρόθεσμων) στόχων. Για να αντισταθμιστεί αυτή η κατάσταση, στις εξωτερικές αξιολογήσεις συγκεντρώθηκαν και δεδομένα από προηγούμενους μηχανισμούς. Εντούτοις, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι περιορισμοί στην εκτίμηση της επίτευξης των στόχων. Συχνά, η στήριξη της ΕΕ μπορεί να εκληφθεί μόνο ως παράγοντας που συνέβαλε στην επίτευξη τυχόν αποτελεσμάτων. Για παράδειγμα, ο αγώνας για την εξάλειψη της φτώχειας είναι ιδιαίτερα φιλόδοξο εγχείρημα. Πολλοί είναι οι παράγοντες, εσωτερικοί και εξωτερικοί, που επηρεάζουν την ανάπτυξη χωρών-εταίρων της ΕΕ, αλλά και άλλους στόχους. Άλλοι σημαντικοί εξωτερικοί παράγοντες διαδραματίζουν ενεργό ρόλο, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο αριθμό ιδιωτών χορηγών, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων. Επιπλέον, η έγκριση και η υλοποίηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων και πολιτικών που στηρίζονται από τους μηχανισμούς εναπόκεινται στις χώρες-εταίρους.

²⁷ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5.

Συνάφεια των στόχων

Τα σχετικά με την αξιολόγηση έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής επιβεβαίωσαν ότι οι στόχοι των μηχανισμών ήταν σε μεγάλο βαθμό συναφείς με τις προτεραιότητες πολιτικής κατά τον χρόνο σχεδιασμού τους²⁸.

Σε σχέση με το ΠΔΠ του 2007-2013, έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση στη στρατηγική επάρκεια, καθώς τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το παρελθόν ενσωματώθηκαν στους νέους κανονισμούς:

- επιβεβαίωση της παγκόσμιας εμβέλειας (IcSP, ΜΕΣ)·
- προάσπιση των συμφερόντων της ΕΕ παγκοσμίως (ΜΕΣ)·
- αυξημένη έμφαση στην πρόληψη των συγκρούσεων (IcSP)·
- νέες, κοινές αρχές προγραμματισμού (ΜΑΣ, ΕΤΑ)·
- μεγαλύτερη διαφοροποίηση (ΜΑΣ, ΕΜΓ, ΜΠΒ)·
- μεγαλύτερη έμφαση στις τομεακές προσεγγίσεις (ΜΠΒ)·
- σαφής καθορισμός συγκεκριμένων στόχων (ΕΜΔΔΑ)·
- ενισχυμένη συνοχή και συμπληρωματικότητα μεταξύ του IcSP και των μηχανισμών γεωγραφικής συνεργασίας²⁹, καθώς και των ενεργειών στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ·
- ευρύτερες επιδιώξεις όσον αφορά την εταιρική σχέση με τη Γροιλανδία (απόφαση για τη Γροιλανδία)· και
- εναρμόνιση των διαδικασιών εφαρμογής (κοινός εκτελεστικός κανονισμός)

Επιπλέον, οι εξωτερικές αξιολογήσεις υπογραμμίζουν τη στρατηγική επάρκεια των θεματικών μηχανισμών³⁰, ιδίως την ικανότητά τους να αναλαμβάνουν δράση απουσία ρητής συναίνεσης της χώρας-εταίρου εάν χρειαστεί, όπως στην περίπτωση συμμετοχής

²⁸ Παραδείγματα: Ανακοίνωση COM(2011)637 final, της 13ης Οκτωβρίου 2011, «Αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52011DC0637&qid=1412922281378&from=EN> Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με «Αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή» (3166η σύνοδος του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες), 14 Μαΐου 2012), η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη (σ την «Κοινή δήλωση του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη», εγκρίθηκε το 2005 και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα C46 στις 24 Φεβρουαρίου 2006, σ.1):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AC%3A2006%3A046%3A0001%3A0019%3AEN%3APDF>

Πολιτική γειτονίας: Ανακοίνωση COM (2011)303 final της 24ης Μαΐου 2011 «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει»· στρατηγικές εταιρικές σχέσεις της ΕΕ: Συμφωνίες στρατηγικής εταιρικής σχέσης έχουν συναφθεί με 10 χώρες: Βραζιλία, Καναδάς, Κίνα, Ινδία, Ιαπωνία, Μεξικό, Δημοκρατία της Κορέας, Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής, Ρωσική Ομοσπονδία και Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Στρατηγική για έξυπνη και διατηρήσιμη ανάπτυξη (Ευρώπη 2020): Ανακοίνωση COM(2010)2020 της 3ης Μαρτίου 2010 «Ευρώπη 2020: στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» , <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010DC2020>

Εμπόριο, ανάπτυξη και παγκόσμιες υποθέσεις: Ανακοίνωση COM(2010) 612 final, της 9ης Νοεμβρίου 2010 «Εμπόριο, ανάπτυξη και παγκόσμιες υποθέσεις. Η εμπορική πολιτική ως βασική συνιστώσα της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”»· και Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας: «Μια ασφαλής Ευρώπη σε έναν καλύτερο κόσμο. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας», εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στις 12 Δεκεμβρίου 2003.

²⁹ Πηγή: Έκθεση συνοχής, παράγραφος 10.

³⁰ Πηγή: Έκθεση συνοχής, παράγραφος 13.

στην αντιμετώπιση κρίσεων, στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού σε επιδεινούμενο πλαίσιο και στην προάσπιση των συμφερόντων της ΕΕ και των παγκόσμιων δράσεων όσον αφορά τα δημόσια αγαθά, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής.

Το σύνολο των ευρέων, γενικού χαρακτήρα μηχανισμών κατέστησε εφικτή την κάλυψη των προτεραιοτήτων της ΕΕ χωρίς σημαντικές ελλείψεις³¹, με εξαίρεση την ανάπτυξη ικανοτήτων για τη στήριξη της ασφάλειας και της ανάπτυξης³².

Εντούτοις, όσον αφορά τον προγραμματισμό (όπου είναι εφικτός ο προγραμματισμός) και την εφαρμογή των μηχανισμών, δεν υπήρξε πάντοτε πλήρης αξιοποίηση αυτού του δυναμικού. Σε ορισμένες χώρες, υπήρξε στρατηγικός συνδυασμός των δράσεων στο πλαίσιο των μηχανισμών³³, ενώ σε άλλες δεν αξιοποιήθηκε πάντοτε η δυνατότητα στρατηγικού συνδυασμού των δράσεων³⁴.

Σημαντικό πλεονέκτημα που προκύπτει από την επάρκεια των μηχανισμών είναι η ενσωματωμένη τους ευελιξία. Η ευελιξία απαιτείται σε διάφορα επίπεδα όσον αφορά την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων:

- i) βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση κρίσεων³⁵.
- ii) ευελιξία στην επιλογή μεθόδων προγραμματισμού και εφαρμογής³⁶.
- iii) χρηματοπιστωτική ευελιξία³⁷, με αποθεματικά κεφάλαια και ανακατανομές εντός και μεταξύ των μηχανισμών.
- iv) ευελιξία όσον αφορά τον πολυετή προγραμματισμό, με δυνατότητα προσαρμογής της διάρκειας του προγραμματισμού στην εκάστοτε κατάσταση και άμεσο αναπροσανατολισμό της χρηματοδότησης σε περίπτωση σημαντικών μεταβολών και
- v) χρήση ειδικών μέτρων που προβλέπονται στον κοινό εκτελεστικό κανονισμό³⁸.

Στα σχετικά με τις αξιολογήσεις έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής διαπιστώνεται ότι οι μηχανισμοί, λόγω του γενικού χαρακτήρα τους και των αρκετά ευρέων στόχων τους, βοήθησαν την ΕΕ να ανταποκριθεί στις νέες κρίσεις, στις εξελισσόμενες ανάγκες και τους οικείους στόχους πολιτικής, καθώς και στους στόχους των χωρών-εταίρων. Εντούτοις, λόγω της ανάδυσης νέων κρίσεων σε χώρες πέριξ της ΕΕ, η δυνατότητα ανακατανομής των χρηματοδοτικών πόρων εξαντλήθηκε πλήρως.

Οι εσωτερικοί πόροι και τα κονδύλια που δεν είχαν διατεθεί ήταν ανεπαρκή για την αντιμετώπιση των κρίσεων. Κατά συνέπεια, κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης επανεξέτασης του ΠΔΠ, χρειάστηκε να αυξηθεί ο τομέας IV και να συσταθούν από την ΕΕ διάφορα, σχετικά με τις κρίσεις, καταπιστευματικά ταμεία και μηχανισμοί

³¹ Πηγή: Έκθεση συνοχής, παράγραφος 14.

³² Βλ. το τμήμα 2 «Ιστορικό» σχετικά με την τροποποίηση του IcSP.

³³ Πηγή, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του IcSP, τμήμα 5

³⁴ Πηγή: Έκθεση συνοχής, παράγραφος 16.

³⁵ Πηγή: Έκθεση συνοχής, πίνακας 2, σ. 7.

³⁶ Πηγή: έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5.

³⁷ Ιδιαίτερα τονίστηκε η χρηματοπιστωτική ευελιξία του 11^{ου} ΕΤΑ, περίπου το 20% των πόρων του οποίου δεν κατανεμήθηκε εξ αρχής.

³⁸ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΠΒ II, τμήμα 5.

συνεργασίας, όπως ο μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία³⁹. Μέσω των καταπιστευματικών ταμείων και του μηχανισμού για τους πρόσφυγες στην Τουρκία, η ΕΕ κατόρθωσε να ανταποκριθεί αρκετά γρήγορα στις κρίσεις και να ενεργοποιήσει πρόσθετους πόρους από τα κράτη μέλη και άλλους χορηγούς, μολονότι οι συνεισφορές των κρατών μελών ήταν χαμηλότερες των προσδοκιών. Χρειάστηκε επίσης η λήψη ειδικών μέτρων για τη διευκόλυνση της ανταπόκρισης, εκτός του πλαισίου των τακτικών αποφάσεων προγραμματισμού.

Είναι πολύ νωρίς για να συναχθούν συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσο ο σχεδιασμός όλων των μηχανισμών είναι κατάλληλος για την πλήρη εφαρμογή της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας και της νέας ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη, η οποία επικεντρώνεται στην εφαρμογή των διεθνώς συμφωνημένων στόχων για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ΣΒΑ). Εντούτοις, υπάρχει σαφής εναρμόνιση μεταξύ των νέων ΣΒΑ και των στόχων αρκετών μηχανισμών.

Συνολικά, προκύπτει ότι οι προτεραιότητες και οι τομείς παρέμβασης που ορίζονται στους κανονισμούς για το 11^ο ΕΤΑ, το ΕΜΔΔΑ, τον ΕΜΓ, τον ΜΑΣ, τον ΜΠΒ ΙΙ, τον ΙcSP και το ΜΕΣ εξακολουθούν να είναι συναφείς και καλύπτουν όλες τις υφιστάμενες ανάγκες και προτεραιότητες. Συνεπώς, συνάγεται ότι στην παρούσα φάση δεν είναι απαραίτητη καμία τροποποίηση των κανονισμών⁴⁰. Εντούτοις, στη μελλοντική αρχιτεκτονική των μηχανισμών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ όσον αφορά την περιορισμένη χρηματοπιστωτική ευελιξία και την πολυπλοκότητα της υφιστάμενης αρχιτεκτονικής που θέτουν εμπόδια στην ενίσχυση της συμπληρωματικότητας επιτόπου και την κάλυψη των ελλείψεων στον τομέα της ασφάλειας⁴¹.

Αποτελεσματικότητα

Σε πολλές χώρες-εταίρους και σε θέματα που καλύπτονται από τους μηχανισμούς σημειώθηκε θετική πρόοδος τα τελευταία χρόνια. Οι πρόσφατες ετήσιες εκθέσεις για την εφαρμογή των μηχανισμών της ΕΕ για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων⁴² παρουσιάζουν πολυάριθμα θετικά παραδείγματα όσον αφορά όλους τους σχετικούς στόχους, παρά τις ενίοτε δυσχερείς συνθήκες (π.χ. στην περίπτωση της γειτονίας και της υποσαχάριας Αφρικής). Για παράδειγμα:

- μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης στη Γεωργία·
- μείωση κατά 90% της φτώχειας στο Βιετνάμ κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας·
- σταθερότητα στην Κολομβία μετά την ειρηνευτική συμφωνία (με βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δράσεις⁴³)· και

³⁹ Βλ. τα παραρτήματα σχετικά με τη χρηματοδοτική κατανομή για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ και τον μηχανισμό για τους πρόσφυγες στην Τουρκία.

⁴⁰ Με εξαίρεση την πρόταση για ανάπτυξη ικανοτήτων για τη στήριξη της ασφάλειας και της ανάπτυξης, βλ. το τμήμα 2 με τίτλο «Ιστορικό»

⁴¹ Βλ. τα «Συμπεράσματα» στο τμήμα 5 και την έκθεση συνοχής, παράγραφος 65.

⁴² Βλ. για παράδειγμα την «Ετήσια έκθεση 2016 για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2015», SWD (2016) 456 final της 19ης Δεκεμβρίου 2016.

⁴³ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΙcSP, τμήμα 5

- στήριξη της κατάρτισης του προσωπικού στον σταθμό πυρηνικής ενέργειας στην Ουκρανία για ενίσχυση της ασφάλειας.

Εντούτοις, είναι δύσκολο να υπολογιστεί η συνολική αποτελεσματικότητα των μηχανισμών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους, λόγω, εν μέρει, της δυσκολίας να προσδιοριστούν τα κατάλληλα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης σε επίπεδο μηχανισμού. Εξάλλου, ορισμένα αποτελέσματα μπορούν να εκτιμηθούν μόνο σε επίπεδο χώρας και/ή τομέα και δεν μπορούν να ομαδοποιηθούν σε επίπεδο μηχανισμού, εν μέρει λόγω της ποικιλομορφίας των σχετικών χωρών και θεμάτων. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. ΕΤΑ και ΜΑΣ) συμπεριλήφθηκαν στη νομική βάση και χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της παγκόσμιας προόδου δείκτες υψηλού επιπέδου⁴⁴ συνδεδεμένοι με τους αναπτυξιακούς στόχους χιλιετίας (έως το 2015) και τους στόχους για τη βιώσιμη ανάπτυξη (από το 2015 και εξής), οι οποίοι όμως:

- i) δεν μπορούν να αποδοθούν απευθείας στις δράσεις των μηχανισμών·
- ii) επηρεάζονται από πολλούς εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. κρατικές πολιτικές, παρεμβάσεις άλλων χρηματοδοτών και διεθνές πλαίσιο) και
- iii) αδυνατούν να αξιολογήσουν χαρακτηριστικά των μηχανισμών όπως η ευελιξία.

Από τη σύσταση των μηχανισμών, η Επιτροπή έχει καταβάλει προσπάθειες και έχει επιφέρει βελτιώσεις στον τομέα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα έργων και προγραμμάτων. Παράδειγμα αποτελεί η δρομολόγηση του πλαισίου αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ⁴⁵ το 2015, στο πλαίσιο του οποίου συντάχθηκε η πρώτη έκθεση σχετικά με επιλεγμένα αποτελέσματα τον Ιούλιο του 2016⁴⁶. Άλλα, παρεμφερή πλαίσια επιδόσεων με στρατηγικούς και επιχειρησιακούς δείκτες έχουν επίσης δημιουργηθεί ειδικά για τον ΜΠΒ ΙΙ και το ΜΕΣ⁴⁷. Παρά τις εν λόγω βελτιώσεις, απαιτούνται ακόμη περαιτέρω προσπάθειες σε επίπεδο μηχανισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζεται σαφές σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, που ερμηνεύει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ υπολογίζει τις μεταβολές.

Το εύρος των διαθέσιμων ρυθμίσεων εφαρμογής διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματικότητα των μηχανισμών⁴⁸. Οι απλουστεύσεις που θέσπισε ο κοινός εκτελεστικός κανονισμός, όπως η χρήση κλιμακωτών επιχορηγήσεων ή η χορήγηση επιδοτήσεων σε οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα, ενίσχυσαν την

⁴⁴ Βλ. το παράρτημα 4 του τμήματος 2/2 του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, που συνοδεύει το έγγραφο με τίτλο «Ετήσια έκθεση 2016 για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2015», SWD (2016) 456 final της 19ης Δεκεμβρίου 2016. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0810&from=EN>

⁴⁵ Βλ. περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/devcos-results-framework_en

⁴⁶ Η εν λόγω έκθεση παρουσιάζει επιλεγμένα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων και προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας, τα οποία ολοκληρώθηκαν από τα μέσα του 2013 έως τα μέσα του 2014 σε χώρες-εταίρους της ΕΕ. Βλ.:

https://ec.europa.eu/europeaid/eu-international-cooperation-and-development-first-report-selected-results-july-2013-june-2014_en

⁴⁷ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 3 και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΠΒ ΙΙ, τμήμα 5

⁴⁸ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5. Τα ετήσια προγράμματα αποστολών εκλογικής παρατήρησης επιτρέπουν ταχύτερη ενημέρωση, σύμφωνα με τις μεταβολές στις ημερομηνίες των εκλογών σε χώρες-εταίρους.

αποτελεσματικότητα του ΕΜΔΔΑ⁴⁹. Μέσω της αξιοποίησης εξαιρέσεων, η αντιμετώπιση κρίσεων στο πλαίσιο του IcSP μπορεί να είναι εξίσου ταχεία με την ανθρωπιστική βοήθεια⁵⁰.

Η θέσπιση της μεθόδου δημοσιονομικής στήριξης και ο σχετικός διάλογος για την πολιτική στο πλαίσιο του ΜΠΒ ΙΙ διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση του πολιτικού διαλόγου για τη στήριξη της επέκτασης των πραγματικών μεταρρυθμίσεων και των προγραμμάτων σταθεροποίησης στις δικαιούχους χώρες. Αυτό συνέβη ιδίως στην περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων, όπου η εν λόγω μέθοδος εφαρμόστηκε για πρώτη φορά⁵¹. Ομοίως στη Γροιλανδία, οι συμφωνίες δημοσιονομικής στήριξης οδήγησαν σε ισχυρότερα συστήματα διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και σε βελτιώσεις στην ικανότητα της εθνικής διοίκησης να προγραμματίζει και να υλοποιεί πολιτικές⁵². Ωστόσο, όσον αφορά τις διαδικασίες της ΕΕ (που προκύπτουν από τον δημοσιονομικό κανονισμό), τα ενδιαφερόμενα μέρη εξακολουθούν να τις θεωρούν μακροσκελείς και επαχθείς⁵³.

Όσον αφορά την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της ΕΕ, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε ορισμένα προγράμματα στους τομείς της κλιματικής αλλαγής και του περιβάλλοντος⁵⁴. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ενσωμάτωση των εν λόγω τομέων σε όλα τα πεδία, ενόψει της έκτασης των προκλήσεων⁵⁵. Η ενσωμάτωση θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών, εξακολουθεί να είναι σε εξέλιξη, αν και έχουν προκύψει ορισμένα θετικά μηνύματα από τη μελέτη⁵⁶ σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΙΙ για θέματα φύλου⁵⁷, ιδίως στο πλαίσιο του IcSP. Σε γενικές γραμμές, οι εξωτερικές αξιολογήσεις κατέδειξαν ότι η απουσία ενδιαφέροντος ή η απροθυμία των κυβερνήσεων των εταίρων να εργαστούν για τη στήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συχνά δυσχεραίνουν σημαντικά την εφαρμογή.

⁴⁹ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΕΜΔΔΑ, τμήμα 5.

⁵⁰ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του IcSP, τμήμα 5.

⁵¹ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΠΒ ΙΙ, τμήμα 5.

⁵² Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση της απόφασης του Συμβουλίου για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (απόφαση για τη Γροιλανδία), τμήμα 6.

⁵³ Πηγή: βλ. για παράδειγμα, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΕΜΔΔΑ, τμήμα «Συμπεράσματα».

⁵⁴ Οι συνεισφορές για το κλίμα στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ αυξήθηκαν από 3,3 % το 2014 σε 23,3 % το 2016 και οι συνεισφορές για την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο του ΜΑΣ αυξήθηκαν από 17,7 % το 2014 σε 24,9 % το 2016. Πηγή: δείκτης 12β, πλαίσιο αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ, με στοιχεία από το σύστημα αναφοράς πιστωτή της ΕΑΒ-ΟΟΣΑ.

⁵⁵ Πηγή: βλ. για παράδειγμα, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΑΣ, τμήμα 5· έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΕΤΑ, τμήμα 5.

⁵⁶ Πηγή: σχέδιο δράσης για θέματα φύλου 2016-2020 κατά το πρώτο έτος: Ευρωπαϊκή αξιολόγηση εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29603256

⁵⁷ Το σχέδιο δράσης για θέματα φύλου 2016-2020 αποτελεί το πλαίσιο της ΕΕ για την προώθηση της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών και των κοριτσιών στις εξωτερικές σχέσεις. Η προαναφερθείσα ευρωπαϊκή αξιολόγηση εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναφέρει ότι η ΕΕ έχει εντάξει την έννοια της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών στις χώρες-εταίρους και έλαβε υπόψη διδάγματα που αντλήθηκαν από το προηγούμενο σχέδιο δράσης για θέματα φύλου 2010-2015. Ο IcSP επιδοκιμάστηκε ιδιαίτερα για τα έως σήμερα αποτελέσματα όσον αφορά τη συμμετοχή ΜΚΟ/ΟΚΠ γυναικών στο πλαίσιο της προσέγγισης «της κοινωνίας ως συνόλου».

Αποτελεσματικότητα

Βάσει του επιπέδου των διοικητικών δαπανών, συνάγεται ότι η διαχείριση των αντίστοιχων προϋπολογισμών των μηχανισμών είναι αποτελεσματική⁵⁸.

Παρότι εν γένει οι οργανωτικές επιδόσεις μπορεί να είναι αποτελεσματικές, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι η εφαρμογή των μηχανισμών σε ορισμένες περιπτώσεις είναι διοικητικά επαχθής. Ορισμένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι η Επιτροπή επικεντρώνεται περισσότερο στη διαδικασία παρά σε στόχους και αποτελέσματα πολιτικής. Απαιτήσεις όπως η ενσωμάτωση διαφορετικών πολιτικών και η εκπλήρωση διεθνών δεσμεύσεων, όπως η οικειοποίηση και η εταιρική σχέση, συνεπάγονται πολύπλοκες διαδικασίες. Άλλοι κανονισμοί (όπως ο κανονισμός επιτροπολογίας⁵⁹) επιτείνουν την πολυπλοκότητα και τη χρονική διάρκεια που απαιτείται για την εφαρμογή των μηχανισμών.

Σε σύγκριση με το ΠΔΠ του 2007-2013, ήταν περιορισμένη η αύξηση της αποδοτικότητας στο πλαίσιο των μηχανισμών. Παράδειγμα αποτελεί η μείωση του αριθμού των θεματικών προγραμμάτων του ΜΑΣ από πέντε σε δύο, αν και εξακολουθεί να υφίσταται έλλειψη ευελιξίας στο πλαίσιο του προγράμματος των παγκόσμιων δημόσιων αγαθών και προκλήσεων, καθώς δημιουργήθηκαν πέντε διαφορετικές γραμμές προϋπολογισμού⁶⁰. Όσον αφορά στις διαδικασίες προγραμματισμού του ΜΑΣ, του ΕΤΑ, του ΕΜΓ και του ΜΠΒ ΙΙ, προέκυψε ορισμένη βελτίωση της απόδοσης που απορρέει από τις διαδικασίες απλούστευσης (όπως η χρήση εθνικών στρατηγικών αντί στρατηγικών ανά χώρα της ΕΕ και το γεγονός ότι τα κοινά έγγραφα προγραμματισμού μπορούν να αντικαταστήσουν τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια ποιότητας).

Όσον αφορά τους γεωγραφικούς μηχανισμούς, έχει τεθεί σε εφαρμογή μακρά διαδικασία προγραμματισμού, προκειμένου να διασφαλιστούν οι αρχές της οικειοποίησης και της εταιρικής σχέσης. Στην περίπτωση του ΕΤΑ, οι διαδικασίες περιλαμβάνουν επίσης συμμετοχή των εθνικών/περιφερειακών διατακτών, η λειτουργία των οποίων συχνά θεωρείται ότι παρεμποδίζει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο. Η ερμηνεία που συνήθως δίνεται αφορά ζητήματα ικανοτήτων, παρά την τακτική στήριξη που παρέχεται για την ανάπτυξη ικανοτήτων⁶¹.

Η θέσπιση του κοινού εκτελεστικού κανονισμού αποτελεί νέο χαρακτηριστικό απλούστευσης του ΠΔΠ 2014-2020 όσον αφορά τα δημοσιονομικά εργαλεία της ΕΕ που καλύπτει η παρούσα έκθεση, το οποίο σε μεγάλο βαθμό αντιγράφηκε στον εκτελεστικό κανονισμό του 11^{ου} ΕΤΑ. Μέσω της εναρμόνισης των κανόνων και του περιορισμού των διαφορών στην ερμηνεία όλων των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης, οι εξωτερικές αξιολογήσεις καταδεικνύουν οφέλη απόδοσης που επιτυγχάνονται χάρη στον

⁵⁸ Βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, που συνοδεύει το έγγραφο με τίτλο «Ετήσια έκθεση 2016 για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2015», SWD (2016)456 final της 19ης Δεκεμβρίου 2016.

⁵⁹ Η επιτροπολογία αναφέρεται στη διαδικασία μέσω της οποίας επιτροπές αποτελούμενες από εκπροσώπους των κρατών μελών συμβάλλουν στη θέσπιση, την προσαρμογή και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ. Βλ. τον κανονισμό επιτροπολογίας:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011R0182&from=EN>

⁶⁰ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΑΣ, τμήμα 5.

⁶¹ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του 11^{ου} ΕΤΑ, τμήμα 5.

κοινό εκτελεστικό κανονισμό, αν και σε περιορισμένο βαθμό. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο του ΕΜΔΔΑ (σε συγκεκριμένες περιπτώσεις) και ιδίως του IcSP, η απευθείας χορήγηση της χρηματοδότησης επιταχύνει την εφαρμογή σε καταστάσεις κρίσης ή έκτακτης ανάγκης.

Εσωτερική συνοχή, εξωτερική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες μεταξύ των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης

Κάθε μηχανισμός εξωτερικής χρηματοδότησης έχει το δικό του ειδικό πεδίο εφαρμογής, βάσει των ζητημάτων ουσίας που αντιμετωπίζει (το ΕΜΔΔΑ, ο ΜΣΠΑ, ο IcSP και το ΜΕΣ διαθέτουν εν δυνάμει παγκόσμια εφαρμογή) ή της γεωγραφικής επικέντρωσης (ο ΜΑΣ, το ΕΤΑ, ο ΕΜΓ, η απόφαση για τη Γροιλανδία και ο ΜΒΠ ΙΙ συνοδεύονται από συγκεκριμένα θέματα).

Τρεις μηχανισμοί σχεδιάστηκαν με σαφή στόχο να είναι συμπληρωματικοί προς άλλους, μέσω των διακριτών όρων εφαρμογής τους:

- 1) ΕΜΔΔΑ (ανεξάρτητες και ευέλικτες δράσεις)·
- 2) IcSP (για άμεση ανταπόκριση μέσω βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δράσεων)· και
- 3) ΜΕΣ (δράσεις στην ΕΕ και/ή αμοιβαία συμφέροντα που δεν είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ΜΑΣ, ΕΜΓ και ΜΠΒ ΙΙ)⁶².

Η εσωτερική συνοχή στο πλαίσιο των μηχανισμών είναι γενικά ικανοποιητική, χάρη στις αναθεωρημένες οδηγίες γεωγραφικού προγραμματισμού, τη συγκέντρωση ανά τομέα, την ενδεδειγμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τα βελτιωμένα συστήματα αξιολόγησης της ποιότητας. Εντούτοις, παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις στο επίπεδο των αντιπροσωπειών της ΕΕ.

Τα σχετικά με τις αξιολογήσεις έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής παρέχουν ορισμένα παραδείγματα συμπληρωματικότητας μεταξύ των μηχανισμών. Για παράδειγμα, το ΕΜΔΔΑ και το ΜΕΣ στηρίζουν ορισμένες δράσεις που άλλοι γεωγραφικοί μηχανισμοί αδυνατούν να χρηματοδοτήσουν, όπως η απευθείας συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή η συνεργασία με εκβιομηχανισμένες χώρες⁶³.

Επίσης, διαπιστώθηκαν αποτελεσματικές συνέργειες μεταξύ του IcSP (χάρη στην ικανότητά του να παρέχει βραχυπρόθεσμες αντιδράσεις, χωρίς προγραμματισμό) και των γεωγραφικών μηχανισμών. Ωστόσο, η δυνατότητα αποτελεσματικής παρακολούθησης παρεμποδίζεται λόγω της έλλειψης ευελιξίας στις διαδικασίες των περισσότερων άλλων μηχανισμών που δεσμεύονται στο πλαίσιο μακρών περιόδων προγραμματισμού⁶⁴.

⁶² Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ όσον αφορά τη συνεργασία με τρίτες χώρες, τμήμα 2.

⁶³ Συμπεριλαμβανομένων ορισμένων χωρών-στρατηγικών εταίρων, όπως: η Βραζιλία, η Κίνα, η Ινδία και το Μεξικό.

⁶⁴ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του IcSP, τμήμα 5.

Εντούτοις, η συνολική συνοχή μεταξύ των μηχανισμών θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω, ιδίως μέσω του εξορθολογισμού των μηχανισμών με σκοπό τον περιορισμό των ορίων μεταξύ γεωγραφικών (11^ο ETA, EMΓ, ΜΑΣ και ΜΠΒ ΙΙ) και θεματικών μηχανισμών/προγραμμάτων (θεματικά προγράμματα στο πλαίσιο του ΜΑΣ, του IcSP και του ΜΕΣ) που μπορούν αμφότεροι να παρέμβουν στις ίδιες περιοχές⁶⁵. Το ειδικό πεδίο εφαρμογής των γεωγραφικών μηχανισμών δυσχέρανε τη στρατηγική και συνεκτική συνεργασία με ορισμένες χώρες-εταίρους. Στη συνεργασία με την Αφρική αξιοποιούνται τρεις γεωγραφικοί μηχανισμοί (ETA, ΜΑΣ και EMΓ) και η συνεργασία σε επίπεδο ηπείρου χρηματοδοτείται από κοινού από τον ΜΑΣ (παναφρικανικό πρόγραμμα) και, με σχετικά πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, από το 11^ο ETA (εσωτερικό πρόγραμμα των χωρών ΑΚΕ)⁶⁶. Ομοίως, αποδείχθηκε δύσκολη η δημιουργία γεφυρών επικοινωνίας μεταξύ περιφερειών καθώς, για παράδειγμα, οι σχέσεις της ΕΕ με την Καραϊβική και τη Λατινική Αμερική καλύπτονται τόσο από τον ΜΑΣ όσο και το ETA.

Η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής⁶⁷ απέκτησε μεγαλύτερη δυναμική. Η ανάλυση της υποστήριξης που παρέχει η εμπορική πολιτική στην ανάπτυξη της περιφερειακής συνεργασίας καταδεικνύει την αυξανόμενη προσοχή στη σχέση εμπορίου-ανάπτυξης⁶⁸. Οι σχέσεις μεταξύ ασφάλειας-ανάπτυξης-ανθρωπιστικής βοήθειας επίσης απέκτησαν πολιτική δυναμική.

Σχετικά με τους γεωγραφικούς μηχανισμούς (ΜΑΣ, EMΓ και 11^ο ETA), όσον αφορά τη συνοχή μεταξύ προτεραιοτήτων των χωρών-εταίρων και της ΕΕ, ορισμένες εξωτερικές αξιολογήσεις αναφέρουν ότι υπάρχει η τάση να ευνοούνται, κατά τη διάρκεια του προγραμματισμού, κυρίως τα θεματολόγια που υπαγορεύονται από την ΕΕ. Αυτό συνέβη παρά τις εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια του προγραμματισμού και της υλοποίησης των έργων, και, ιδίως στην περίπτωση του ETA, παρά την από κοινού υπογραφή των εγγράφων πολυετούς προγραμματισμού και των ετήσιων δράσεων. Αυτός ο προφανής συμβιβασμός ανάμεσα στα συμφέροντα της ΕΕ/τις διεθνείς αξίες και τις αρχές της εταιρικής σχέσης εντάσσεται στο νέο πλαίσιο πολιτικής της διεθνώς συμφωνηθείσας Ατζέντας του 2030/ΣΒΑ⁶⁹.

Προστιθέμενη αξία

⁶⁵ Πηγή: έκθεση συνοχής, παράγραφος 33

⁶⁶ Επιπλέον, η συνιστώσα του IcSP για την αντιμετώπιση κρίσεων αφιέρωσε το 33 % των πόρων της στην Αφρική κατά την υπό εξέταση περίοδο.

⁶⁷ Μέσω της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής (ΣΑΠ), η ΕΕ επιδιώκει να λάβει υπόψη τους στόχους ανάπτυξης σε όλες τις πολιτικές της που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες. Στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των αντιφάσεων και την οικοδόμηση συνεργειών μεταξύ των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ, προκειμένου να ωφεληθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής συνεργασίας. Η συνοχή της πολιτικής στήριξης αναπτυξιακών στόχων ενσωματώθηκε αρχικά στην ιδρυτική συνθήκη της ΕΕ το 1992 και ενισχύθηκε περαιτέρω στη Συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ), καθιστώντας την ΕΕ πρωτοπόρο στη διεθνή σκηνή στον εν λόγω τομέα.

⁶⁸ Βλ. την 5η έκθεση για τη συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ του 2015· https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

⁶⁹ Πηγή: έκθεση συνοχής, παράγραφοι 51-53.

Η προστιθέμενη αξία των μηχανισμών της ΕΕ εξηγείται από συνδυασμό πολλών παραγόντων⁷⁰:

- i) τις αρμοδιότητες και την εμπειρογνώσια της ΕΕ⁷¹.
- ii) τον χαρακτήρα της ΕΕ ως υπερεθνικής οντότητας και τη σχετική ουδετερότητα, την πολιτική επιρροή και τη μόχλευση που εν δυνάμει συνεπάγεται⁷².
- iii) τη γεωγραφική διασπορά ορισμένων μηχανισμών⁷³, συμπεριλαμβανομένης της παρουσίας σε ευάλωτα περιβάλλοντα όπου η παρουσία των αναπτυξιακών εταιρών είναι περιορισμένη και τον σημαντικό όγκο διαθέσιμων πόρων⁷⁴,
- iv) το πεδίο εφαρμογής των μηχανισμών και τις μεθόδους (όπως η δημοσιονομική στήριξη, οι επιχορηγήσεις, η έμμεση διαχείριση, οι συνδυαστικοί μηχανισμοί και η ταχεία λήψη αποφάσεων για την αντιμετώπιση κρίσεων)· και
- v) την ικανότητα της ΕΕ να αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο σε από κοινού δράσεις (δηλ. από κοινού προγραμματισμός και από κοινού εφαρμογή), ιδίως μεταξύ των κρατών μελών.

Στους επιπρόσθετους παράγοντες συγκαταλέγεται το γεγονός ότι οι μηχανισμοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρέμβαση σε διάφορα επίπεδα (δηλ. εθνικό, περιφερειακό, ηπειρωτικό), η προβλεψιμότητα των κονδυλίων (ιδίως του ΕΤΑ το οποίο δεν υπόκειται στην αρχή της ενιασιότητας του προϋπολογισμού της ΕΕ⁷⁵), η έμφαση στην περιφερειακή συνεργασία⁷⁶ και η μοναδική θέση της ΕΕ όσον αφορά την προετοιμασία των υπό ένταξη χωρών στην ΕΕ μέσω του ΜΠΒ.

Πιο εξειδικευμένοι μηχανισμοί διαθέτουν ειδική προστιθέμενη αξία που συνδέεται με το πεδίο εφαρμογής τους. Παράδειγμα αποτελεί η ταχύτητα, η ευελιξία και η ικανότητα του IcSP να ανταποκρίνεται σε εξελισσόμενα πλαίσια και η παρουσία του σε περιοχές όπου απουσιάζουν άλλοι παράγοντες⁷⁷, καθώς και οι δράσεις του ΕΜΔΔΑ σε ευαίσθητες καταστάσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, χωρίς να απαιτείται η συναίνεση των κυβερνήσεων των εταιρών.

⁷⁰ Πηγή: έκθεση συνοχής παράγραφος 37 και τμήμα 5 των εγγράφων εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση.

⁷¹ Βλ., για παράδειγμα, τα κέντρα θεματικής εμπειρογνώσιας που δημιούργησε η Επιτροπή. Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΠΒ II, τμήμα 5. Επίσης, στο πλαίσιο του ΜΕΣ, π.χ. η εμπειρογνώσια της ΕΕ όσον αφορά τα τεχνικά πρότυπα, πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, παράρτημα 3.

⁷² Η ΕΕ εκλαμβάνεται από τους εταίρους που συμμετέχουν στον διάλογο κυρίως ως παράγοντας που δεν υπερασπίζεται ή προωθεί το συμφέρον συγκεκριμένης χώρας, στοιχείο που είναι σημαντικό για τον ρόλο της ΕΕ ως φορέα ειρήνης και ασφάλειας στο πλαίσιο της αντιμετώπισης κρίσεων από τον IcSP και των αποστολών παρακολούθησης εκλογών στο πλαίσιο του ΕΜΔΔΑ.

⁷³ Το παγκόσμιο πεδίο εφαρμογής του ΕΜΔΔΑ, συμπεριλαμβανομένων των αποστολών παρακολούθησης εκλογών και του ΜΕΣ (αν και επικεντρώνεται σε στρατηγικούς εταίρους).

⁷⁴ Κυρίως το ΕΤΑ και η θεματική συνιστώσα του ΜΑΣ.

⁷⁵ Η ενιασιότητα αποτελεί αρχή του προϋπολογισμού σύμφωνα με την οποία προγραμματίζονται και εγκρίνονται οι δαπάνες και τα έσοδα για τη διάρκεια ενός έτους, το οποίο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου. Πηγή: άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0966&from=EN>

⁷⁶ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΠΒ II, τμήμα 5.

⁷⁷ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του IcSP, τμήμα 2.

Αποτέλεσμα μόχλευσης

Έχουν τεθεί οι κατάλληλες προϋποθέσεις ούτως ώστε οι μηχανισμοί να παρέχουν δυνατότητα διεξαγωγής ενισχυμένου πολιτικού διαλόγου σε επίπεδο χώρας, ιδίως όταν τα προγράμματα υλοποιούνται μέσω δημοσιονομικής στήριξης⁷⁸. Το ΜΕΣ ενισχύει τον πολιτικό διάλογο/την εταιρική σχέση με τρίτες χώρες μέσω της στήριξης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων συνεργασίας (βασισμένων σε αμοιβαία συμφέροντα), οι οποίες συμβάλλουν στην προώθηση των συμφερόντων της ΕΕ και διαμορφώνουν μοναδική πολιτική μόχλευση⁷⁹.

Ένα άλλο σημαντικό αποτέλεσμα μόχλευσης προκύπτει από τον συντονιστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ μεταξύ των χορηγών, με την προαγωγή της συμπληρωματικότητας και της συνοχής μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της ΕΕ και την αύξηση της προβολής της ΕΕ. Αυτό ισχύει ιδίως στις περιπτώσεις δρομολόγησης διαδικασιών κοινού προγραμματισμού⁸⁰.

Οι ειδικευμένοι μηχανισμοί συμμετέχουν επίσης σε στοχοθετημένο πολιτικό διάλογο, π.χ. μέσω του ΜΣΠΑ ή του ΕΜΔΔΑ κατά την παρακολούθηση εκλογών. Ο IcSP συνέβαλε στην αύξηση της επιρροής του πολιτικού διαλόγου της ΕΕ, μέσω της αύξησης των κεφαλαίων των χορηγών που δαπανήθηκαν λαμβανομένων υπόψη των συγκρούσεων⁸¹. Οι αξιολογήσεις αναφέρονται επίσης σε ορισμένα εμπόδια στην πολιτική επιρροή που ασκείται όσον αφορά τον ενισχυμένο πολιτικό διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αξίες. Τα εμπόδια σχετίζονταν ιδίως με την περιοριζόμενη αποδοχή του φιλελεύθερου δημοκρατικού μοντέλου ανάπτυξης, τη μειούμενη σπουδαιότητα της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας και την εμφάνιση νέων παραγόντων⁸².

Η χρηματοδοτική μόχλευση των μηχανισμών είναι αρκετά υψηλή, χάρη κυρίως στους συνδυαστικούς μηχανισμούς (δηλ. όσον αφορά τον ΜΑΣ, το ΕΤΑ, τον ΕΜΓ και τον ΜΠΒ)⁸³. Η σύσταση των καταπιστευματικών ταμείων οδήγησε επίσης σε χρηματοδοτική μόχλευση⁸⁴, αν και όχι πάντοτε στο αναμενόμενο επίπεδο.

Περιθώριο απλούστευσης

Για τη βελτίωση της απόδοσης των μηχανισμών είναι απαραίτητα οικονομικά και αποτελεσματικά συστήματα υλοποίησης. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει διαδικασία απλούστευσης, μέσω της επανεξέτασης των πολυετών κατευθυντήριων γραμμών προγραμματισμού και των ετήσιων διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Εντούτοις, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξακολούθησαν να θεωρούν ότι οι μηχανισμοί στο σύνολό τους, και

⁷⁸ Πηγές: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τον ΕΜΓ, τμήμα 5 και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τον ΜΠΒ II, τμήμα 5.

⁷⁹ Πηγή: έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5.

⁸⁰ Βλ. την εξωτερική αξιολόγηση σχετικά με τον κοινό προγραμματισμό:

https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en

⁸¹ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τον IcSP, τμήμα 5.

⁸² Πηγή: έκθεση συνοχής, πλαίσιο 1, σ. 5.

⁸³ Πηγές: για παράδειγμα, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΑΣ, τμήμα 5 και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΕΤΑ, τμήμα 5.

⁸⁴ Βλ. τον πίνακα 3 στο παράρτημα για την χρηματοδοτική κατανομή.

ορισμένοι εξ αυτών ειδικότερα, είναι σύνθετοι, διοικητικά επαχθείς και στερούνται χρηματοδοτικής ευελιξίας. Η λεπτομερής κατανομή του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του ΜΑΣ, τόσο για τα γεωγραφικά όσο και για τα θεματικά προγράμματα, καθιστά πιο σύνθετο και άκαμπτο τον μηχανισμό, δυσχεραίνοντας τις δυνατότητες μεταφοράς πόρων μεταξύ των στόχων και αλλαγής των προτεραιοτήτων στο πλαίσιο του μηχανισμού, ιδίως όταν προκύπτει ανάγκη αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων και κρίσεων.

Πριν από το ΠΔΠ 2014-2020, κάθε μηχανισμός διέθετε δικούς του κανόνες εφαρμογής, γεγονός που οδηγούσε σε αποκλίσεις όσον αφορά την εφαρμογή τους στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013. Ο κοινός εκτελεστικός κανονισμός, με τον οποίο ευθυγραμμίζεται σε μεγάλο βαθμό ο εκτελεστικός κανονισμός του ΕΤΑ⁸⁵, συνέβαλε στο θεματολόγιο απλούστευσης, αποτρέποντας αποκλίσεις και προβλήματα ερμηνείας⁸⁶. Από το 2014, οι συνεχείς προσπάθειες απλούστευσης στις εξωτερικές σχέσεις έχουν επικεντρωθεί στην εξάλειψη των περιττών επιβαρύνσεων, την ενίσχυση της ευελιξίας και τον περιορισμό της πολυπλοκότητας σε επίπεδο εφαρμογής για τους εξωτερικούς εταίρους. Προβλέπονται και άλλες απλουστεύσεις, ωστόσο απαιτείται πρώτα τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για τον οποίο η Επιτροπή έχει υποβάλει πρόταση αναθεώρησης⁸⁷.

Συνεισφορά σε συνεκτική εξωτερική δράση της ΕΕ

Η ΕΕ διασφαλίζει την ασφάλεια και την ευημερία των Ευρωπαίων, συμμετέχοντας ενεργά στη διεθνή σκηνή, προκειμένου να προωθήσει τα συμφέροντά της και να υποστηρίξει τις αξίες της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι πολιτικές εξωτερικής δράσης της ΕΕ⁸⁸ περιλαμβάνουν διεθνείς δεσμεύσεις, όπως η Ατζέντα του 2030 και η Συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή, καθώς και η Συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, η αναθεωρημένη εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής, η αναθεωρημένη ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, η πολιτική διεύρυνσης και η κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια, μεταξύ άλλων, οι οποίες, σε συνδυασμό, παρέχουν το απαραίτητο πλαίσιο στην ΕΕ για την επίτευξη των στόχων της.

Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, η εργαλειοθήκη εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ περιλαμβάνει την αναπτυξιακή συνεργασία, τη διπλωματία, την ειρήνη, τις δράσεις στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, την οικονομική συνεργασία, τη διεύρυνση, την ανθρωπιστική βοήθεια και την πολιτική προστασία, τις ενισχυμένες σχέσεις γειτονίας, τη μακροοικονομική συνδρομή, την εταιρική σχέση στις παγκόσμιες προκλήσεις και το εμπόριο. Το σκέλος των μηχανισμών στην εν λόγω εργαλειοθήκη υπερβαίνει τα τρία τέταρτα της διαθέσιμης χρηματοδότησης στο πλαίσιο του υφιστάμενου ΠΔΠ και έχει συμβάλει στην εξωτερική δράση της ΕΕ από το 2014 και εξής, όπως αναφέρεται στις αξιολογήσεις των εγγράφων εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

⁸⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 σ. 17)

⁸⁶ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του κοινού εκτελεστικού κανονισμού, σ. 8.

⁸⁷ Πρόταση της Επιτροπής COM(2016) 605 final της 14ης Σεπτεμβρίου 2016.

⁸⁸ Βλ. άρθρο 3 παράγραφος 5 σημείο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιπλέον, προκειμένου να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της ΕΕ στη στήριξη της σταθερότητας, της ασφάλειας και της βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες-εταίρους, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση τροποποίησης του κανονισμού για τον IcSP⁸⁹. Η τροποποίηση καλύπτει τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στην ικανότητα της ΕΕ να παρέχει στήριξη στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των εταίρων της στον τομέα της ασφάλειας και θα δώσει στην ΕΕ τη δυνατότητα να παρέχει στήριξη σε στρατιωτικούς φορείς, υπό εξαιρετικές και σαφώς καθορισμένες περιστάσεις.

Μέσω της αξιοποίησης του κοινού προγραμματισμού με τα κράτη μέλη και άλλους χορηγούς, έχει διαμορφωθεί μια πιο συνεκτική και ορατή ανταπόκριση της ΕΕ στην ανάπτυξη των χωρών-εταίρων. Η ειδική αξιολόγηση⁹⁰ που δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2017 διαπίστωσε πρόοδο στον κοινό προγραμματισμό με τα κράτη μέλη, γεγονός που καταδεικνύει ότι, παρότι ακόμη βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, ο κοινός προγραμματισμός είναι πολύτιμος για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που σχετίζονται με τη διασφάλιση της οικειοποίησης της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων από τις χώρες-εταίρους.

Στον τομέα της κοινωνίας των πολιτών στις χώρες-εταίρους, παρότι οι γεωγραφικοί μηχανισμοί συνεργάζονται κυρίως με τις αρμόδιες αρχές τους, η συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών εξακολουθεί να συνιστά μόνιμο χαρακτηριστικό όλων των μηχανισμών, με στόχο να συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ικανότητας των οργανισμών και τη διαμόρφωση κοινωνίας των πολιτών ικανής να προωθεί μεταρρυθμίσεις και να αξιώνει τη λογοδοσία των κυβερνήσεων. Ορισμένοι μηχανισμοί και προγράμματα, όπως το ΕΜΔΔΑ και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι τοπικές αρχές στο πλαίσιο του ΜΑΣ, αποσκοπούν πρωτίστως στη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών.

Η στενή διασύνδεση μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών είναι αυτονόητη, για παράδειγμα, στο ζήτημα της μεταναστευτικής κρίσης, όπου είναι απαραίτητη η συνεργασία και η συμπληρωματικότητα των μηχανισμών. Οι προτεραιότητες της εσωτερικής πολιτικής της ΕΕ έχουν ενσωματωθεί, στο μέτρο του δυνατού, στις εξωτερικές δράσεις με συνεκτικό και συνεπή τρόπο, ούτως ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα της ΕΕ και να προωθηθούν λύσεις αμοιβαίου συμφέροντος, ενώ οφέλη αντλήθηκαν επίσης και από την ειδική έμφαση που δόθηκε στη σχέση εσωτερικής/εξωτερικής πολιτικής στο πλαίσιο του ΜΕΣ.

Προκειμένου να εξυπηρετηθούν κατάλληλα τα εξωτερικά συμφέροντα και να επιτευχθούν οι παγκόσμιοι στόχοι, επιδιώχθηκε στενότερη συνεργασία μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών υπηρεσιών της ΕΕ⁹¹, ώστε να διασφαλιστούν συνεκτικές προσεγγίσεις και να αποφευχθούν οι επαναλήψεις και οι επικαλύψεις. Για να ενισχυθεί η συνοχή, να διασφαλιστεί ότι οι δράσεις της ΕΕ ενισχύονται αμοιβαία και να αποφευχθούν οι αντικρουόμενες προσεγγίσεις, είναι απαραίτητο οι εξωτερικές υπηρεσίες να διαθέτουν

⁸⁹ Βλ. το τμήμα 2 «Ιστορικό» για περισσότερες πληροφορίες.

⁹⁰ Βλ. την εξωτερική αξιολόγηση της διαδικασίας κοινού προγραμματισμού της ΕΕ για την αναπτυξιακή συνεργασία (Μάρτιος 2017). http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-cu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en

⁹¹ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5.

πληρέστερη εικόνα των δραστηριοτήτων που διεξάγονται εκτός της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Τα υφιστάμενα πολλαπλά έγγραφα προγραμματισμού που καλύπτουν δεδομένη χώρα/περιφέρεια/ήπειρο δυσχεραίνουν την απόκτηση σαφούς εικόνας για τις εξωτερικές δράσεις⁹².

Συνεισφορά στις προτεραιότητες της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη βρίσκεται στον πυρήνα της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ. Οι μηχανισμοί συνεισφέρουν στην έξυπνη ανάπτυξη μέσω της στήριξης έργων σχετικών με το εμπόριο και τη διαμόρφωση συλλογικών προσεγγίσεων για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης για αλλαγή⁹³ που αποσκοπεί σε σημαντική αύξηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ, η βοήθεια της ΕΕ σε επίπεδο χωρών πρέπει να επικεντρωθεί σε κατά μέγιστον τρεις τομείς συγκέντρωσης στις περισσότερες χώρες-εταίρους. Έκτοτε, η στήριξη της ΕΕ έχει επικεντρωθεί κυρίως στους δύο τομείς προτεραιότητας του προγράμματος δράσης για αλλαγή, ο ένας εκ των οποίων είναι η βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς με σκοπό την ανθρώπινη ανάπτυξη⁹⁴.

Ο ΜΠΒ II έχει ως σαφή στόχο την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των δικαιούχων χωρών, προσβλέποντας στην επίτευξη των στόχων που τίθενται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Οι αναπτυξιακοί μηχανισμοί δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, όπως αποτυπώνεται και στις δράσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο διαφόρων ετήσιων προγραμμάτων δράσης⁹⁵. Το ΜΕΣ συμβάλλει επίσης στις εν λόγω προτεραιότητες, όπως και η απόφαση για τη Γροιλανδία. Όσον αφορά το ΜΕΣ, ένας εκ των ειδικών στόχων του είναι η προώθηση της διεθνούς διάστασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», σε όλες τις πτυχές της (π.χ. απασχόληση, ανάπτυξη, επενδύσεις και ΜΜΕ).

Από το 2008 η Επιτροπή συστήνει συνδυαστικούς μηχανισμούς σε διάφορες περιοχές του κόσμου, με αποτέλεσμα τη μόχλευση των επενδύσεων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Οι εν λόγω συνδυαστικές δραστηριότητες καλύπτουν διάφορους τομείς παρέμβασης (έργα υποδομών, χρηματοδότηση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων κ.λπ.), ενώ η προστιθέμενη αξία που παράγουν διαφοροποιείται ανάλογα με τον ειδικό στόχο της προσθετικότητας που καλούνται να επιτύχουν, καθώς και

⁹² Βλ. για παράδειγμα, την περιγραφή των μηχανισμών που δραστηριοποιούνται στην Αφρική στο τμήμα 4 της ενότητας «Εσωτερική συνοχή, εξωτερική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες μεταξύ των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης».

⁹³ COM(2011) 637 της 13ης Οκτωβρίου 2011.

⁹⁴ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει το έγγραφο με τίτλο «Ετήσια έκθεση 2016 για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2015», SWD (2016)456 final της 19ης Δεκεμβρίου 2016.

⁹⁵ Πηγή: ετήσια έκθεση 2016 της Επιτροπής για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2015, SWD (2016) 456 final της 19ης Δεκεμβρίου 2016.

τις οικονομικές συνθήκες της εκάστοτε χώρας όπου διεξήχθησαν οι δραστηριότητες (π.χ. μακροοικονομικό πλαίσιο, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, επενδυτικό κλίμα).

Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος

Στις εξωτερικές αξιολογήσεις υπογραμμίστηκε η ύπαρξη σαφών δυσκολιών στη μέτρηση του μακροπρόθεσμου αντίκτυπου των μηχανισμών στο μέσο της εφαρμογής τους, καθώς ορισμένοι από αυτούς ξεκίνησαν μόλις πρόσφατα την υλοποίηση σημαντικού αριθμού έργων και προγραμμάτων και, σε πολλές περιπτώσεις, δεν έχουν καθοριστεί ακόμη τα σημεία αναφοράς.

Εντούτοις, σε ορισμένες αξιολογήσεις κατέστη εφικτό, βάσει της εξέτασης των επιτευγμάτων προγενέστερων μηχανισμών, να καταδειχθούν θετικές τάσεις σε βασικούς δείκτες. Για παράδειγμα, ο ΜΑΣ στήριξε τη σύνταξη 50 εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για το κλίμα στη διάρκεια των τελευταίων ετών· όσον αφορά τις γειτονικές χώρες, παρά τις δύσκολες συνθήκες (π.χ. παγκόσμια οικονομική κρίση, περιφερειακές κρίσεις, εμφύλιοι πόλεμοι, τρομοκρατία και μεταναστευτική κρίση), ορισμένες χώρες επέδειξαν σημαντική πρόοδο σε ορισμένους τομείς διακυβέρνησης (π.χ. η Γεωργία στον τομέα της δημόσιας διοίκησης). Όσον αφορά το ΜΕΣ, η ενδιάμεση επανεξέταση συνάγει ότι η στήριξη που παρέχεται οδηγεί προς την επίτευξη του προσδοκώμενου αντίκτυπου⁹⁶.

Η απόδοση σε σχέση με το υφιστάμενο σύνολο στόχων που περιλαμβάνουν οι μηχανισμοί εξαρτάται από διάφορους εξωτερικούς παράγοντες, εκτός του ελέγχου των μηχανισμών, όπως η εθνική οικειοποίηση, η πολιτική βούληση και η διοικητική ικανότητα μιας χώρας. Το κόστος της μη ανάληψης δράσης ή της καθυστερημένης ανάληψης δράσης στις εξωτερικές σχέσεις θα ήταν καταστροφικό αν η αστάθεια, οι συγκρούσεις και ο πόλεμος αυξάνονταν, ιδίως στη γειτονιά της ΕΕ, με ενδεχόμενες δευτερογενείς επιπτώσεις στην ίδια την ΕΕ.

5. Συμπεράσματα

Συμπερασματικά, το υπάρχον σύνολο μηχανισμών εξακολουθεί να είναι κατάλληλο και έχει αποδειχθεί ότι επιτρέπει επαρκή βαθμό δράσης. Συνεπώς, επί του παρόντος δεν υφίσταται ανάγκη τροποποίησής τους μέσω νομοθετικών προτάσεων ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Εντούτοις, στα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που σχετίζονται με την παρούσα έκθεση υπογραμμίζονται ορισμένες πτυχές που χρήζουν προσοχής στο μέλλον, με στόχο τη βελτίωση της εφαρμογής της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και την άντληση διδαγμάτων για τους μηχανισμούς της επόμενης γενιάς.

Τα ζητήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο των διαφόρων εξωτερικών αξιολογήσεων θα ληφθούν υπόψη κατά την υπόλοιπη περίοδο εφαρμογής των μηχανισμών και κατά τη διάρκεια προετοιμασίας της επόμενης γενιάς μηχανισμών. Ειδικότερα:

- Η Ατζέντα του 2030 είναι καθοριστική, διότι θέτει φιλόδοξους, παγκόσμιας εμβέλειας Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και βασίζεται σε πολυμερείς εταιρικές σχέσεις,

⁹⁶ Πηγή: έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του ΜΕΣ, τμήμα 5.

υπογραμμίζοντας τη σπουδαιότητα του θεματολογίου που δεν συνδέεται με τις ενισχύσεις και τις διασυνδέσεις μεταξύ των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της σχέσης ασφάλειας-ανάπτυξης. Οι στόχοι για τη βιώσιμη ανάπτυξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με συνέπεια και συνοχή στην εξωτερική δράση της ΕΕ. Σύμφωνα με την Ατζέντα του 2030, η συνολική στρατηγική και η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη παρέχουν νέο όραμα για την εξωτερική δράση της ΕΕ⁹⁷.

- Η σημασία της προώθησης των θεμελιωδών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βρίσκεται στον πυρήνα των μηχανισμών, ωστόσο οι εξωτερικές αξιολογήσεις επισημαίνουν αυξημένη δυσκολία όσον αφορά την υποστήριξη και την προώθηση του θεματολογίου αυτού σε πολλές χώρες, καθώς και τη συρρίκνωση του πεδίου δράσης για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε πολλές χώρες. Η κατάσταση αυτή δυσχεραίνει το έργο της ΕΕ στους σημαντικούς αυτούς τομείς και υπογραμμίζει άλλη μια ενδεχόμενη αντίθεση μεταξύ ορισμένων θεμελιωδών στοιχείων της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και των αρχών εταιρικής σχέσης και οικειοποίησης.
- Στο παρόν πλαίσιο των πολλαπλών κρίσεων και συγκρούσεων, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να μπορεί να προσαρμόζεται ταχέως σε μεταβαλλόμενες προτεραιότητες και σε απρόβλεπτα γεγονότα και να επιτυγχάνει γρήγορα αποτελέσματα επί τόπου.⁹⁸ Ομοίως, οι μηχανισμοί χρειάζονται χρηματοδοτική και άλλου είδους ευελιξία ώστε η εξωτερική δράση να ανταποκρίνεται στις πολλαπλές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στη διεθνή σκηνή. Η εν λόγω ευελιξία πρέπει να αναπτυχθεί σε διάφορα επίπεδα. Ξεκινώντας από τον προϋπολογισμό, ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει σημαντικά αποθεματικά, θα καλύπτει τον πολυετή προγραμματισμό και τη μεγαλύτερη απλούστευση σε επίπεδο εφαρμογής, με σκοπό την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
- Θα πρέπει να επαναξιολογηθεί η ισορροπία μεταξύ μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων σε χώρες-εταίρους και βραχυπρόθεσμων δράσεων. Αυτό φανερώνει ένταση ανάμεσα στην προβλεψιμότητα, που συνδέεται με τις δεσμεύσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της βοήθειας, και την ευελιξία της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ.
- Συνολικά, θα πρέπει να εξεταστεί το μελλοντικό επίπεδο των στόχων για ειρήνη και ασφάλεια στις εξωτερικές δράσεις⁹⁹. Επίσης, βάσει της πρόσφατης εμπειρίας, θα εξακολουθήσει να υφίσταται ανάγκη για ικανότητα ταχείας και ευέλικτης αντιμετώπισης των κρίσεων.
- Αν και υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν συνοχή μεταξύ των μηχανισμών, η συνοχή αυτή θα μπορούσε να ενισχυθεί με τον εξορθολογισμό του αριθμού τους. Κάτι

⁹⁷ Βλ. επίσης της διακήρυξη της Ρώμης, της 25ης Μαρτίου 2017.

⁹⁸ Πηγή: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 - Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα», COM (2016) 603 final της 14ης Σεπτεμβρίου 2016.

⁹⁹ Επιτροπή COM (2017)2025, της 1ης Μαρτίου 2017 - Λευκή βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης· COM(2017) 315 της 7ης Ιουνίου 2017 - Έγγραφο προβληματισμού σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας· COM (2017)358 της 28ης Ιουνίου 2017 - Έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

τέτοιο θα συνέβαλλε στη διασφάλιση καλύτερων αλληλεπιδράσεων σε επιχειρησιακό επίπεδο, ιδίως μεταξύ γεωγραφικών και θεματικών μηχανισμών και προγραμμάτων με δυνατότητα παρέμβασης στην ίδια περιοχή.

- Η ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της ΕΕ, αν και γενικά χαρακτηρίστηκε από επιτυχία, για παράδειγμα, στους τομείς της κλιματικής αλλαγής και της προστασίας του περιβάλλοντος, υπήρξε προβληματική σε ορισμένα πλαίσια, ιδίως λόγω της αντίστασης χωρών-εταίρων και της πιθανής διάστασης ανάμεσα στην επέκταση του θεματολογίου της ΕΕ, π.χ. όσον αφορά την προώθηση δράσεων για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και δημόσιων αγαθών ή σχετικά με τη μετανάστευση και την ασφάλεια, και τις αρχές της οικειοποίησης και της εταιρικής σχέσης.
- Η σχέση μεταξύ στόχων εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής θα πρέπει να δομηθεί καλύτερα. Θα πρέπει να αναπτυχθούν εναλλακτικές προσεγγίσεις όσον αφορά την εν λόγω συνεργασία, βάσει της εμπειρίας από το πρόγραμμα των παγκόσμιων δημόσιων αγαθών και προκλήσεων στο πλαίσιο του ΜΑΣ αλλά και του ΜΕΣ, που έχει παγκόσμια εμβέλεια.
- Η αρχή της διαβάθμισης στο πλαίσιο του ΜΑΣ περιόρισε σκοπίμως τη δυνατότητα της ΕΕ να συνεργάζεται με χώρες υψηλού μεσαίου εισοδήματος στο πλαίσιο διμερών συνεργασιών. Η ΕΕ πρέπει να επιδιώξει συνεργασία με όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένων των πλέον προηγμένων αναπτυσσόμενων χωρών και των στρατηγικών εταίρων, σύμφωνα με την Ατζέντα του 2030 και την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη.
- Η δυνατότητα συνεργασίας με κράτη μέλη της ΕΕ, ιδίως μέσω κοινού προγραμματισμού, θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Ωστόσο, αυτό θα απαιτούσε μεγαλύτερη δέσμευση τόσο από τις κυβερνήσεις των χωρών-εταίρων όσο και από τα κράτη μέλη.

Παραρτήματα

Πίνακας 1 Δαπάνες ανά δικαιούχο χώρα και περιφέρεια και ανά μηχανισμό / σε EUR

ΜΑΣ Σύνολο Δικαιούχος ζώνη	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Χώρες ΑΚΕ	50.000				50.000		50.000			50.000
Αφγανιστάν		202.117.199	246.915.514	80.012.500	529.045.213		5.455.034	82.784.018	68.499.400	156.738.452
Αφρική		25.000.000	45.389.112	0	70.389.112		18.454.143	17.704.909		36.159.052
Σύνολο χωρών	354.363.692	477.729.883	460.030.436	255.364.877	1.547.488.888		28.808.414	193.239.844	116.665.509	338.713.766
Ασία	74.707.123	76.373.104	97.237.355	27.917.210	276.234.792	50.000	11.450.597	27.610.794	24.289.944	63.401.334
Ασία & Νότιος Ειρηνικός		5.000.000			5.000.000			1.537.420	1.151.777	2.689.197
Μπαγκλαντές	25.000.000	99.050.000	136.771.841	1.678.159	262.500.000			6.438.475	23.747.197	30.185.672
Μπουτάν			44.000.000		44.000.000					1.500.000
Βολιβία	102.633.200	20.000.000	7.000.000		129.633.200		2.298.641	35.753.173	173.539	38.225.353
Βραζιλία		4.000.000			4.000.000					12.855
Καμπότζη	50.000.000	40.000.000	30.000.000	40.000.000	160.000.000		6.315.150	21.679.488	9.229.926	37.224.565
Πράσινο Ακρωτήριο		1.250.000	5.000.000		6.250.000		1.250.000			1.250.000
Περιοχή Κεντρικής Αφρικής	5.000.000				5.000.000			2.000.000		2.000.000
Περιοχή Κεντρικής Αμερικής		34.000.000	21.000.000		55.000.000			15.001.365	162.030	15.163.395
Περιοχή Κεντρικής Ασίας	10.000.000	76.300.000	20.000.000	297.320	106.597.320		574.447	22.402.408	10.535.038	33.511.892
Κολομβία		67.000.000	30.680.000	40.000.000	137.680.000			10.447.404	21.345.700	31.793.104
Κούβα		7.700.000	1.850.000		9.550.000			43.500	2.058.504	2.102.004
Ισημερινός			13.400.000	6.400.000	19.800.000				3.364.374	3.364.374
Ελ Σαλβαδόρ		5.000.000	50.000.000		55.000.000			418.410	32.035	450.445
ΕΕ Ευρώπη	36.000.000	250.000			36.250.000		12.125.543	12.315.458	2.216.354	26.657.354
Γουατεμάλα	25.000.000	5.000.000	10.300.000	15.000.000	55.300.000			116.367	5.322.191	5.438.558
Γουινέα Μπισάου		4.000.000			4.000.000			1.265.880		1.265.880
Αϊτή	5.000.000				5.000.000		419.202	1.316.856	122.474	1.858.531
Ονδούρα	51.600.000	30.000.000	5.668.320	12.231.680	99.500.000		2.827.150	13.520.342	3.538.567	19.886.059
Ιράκ		50.011.154	43.400.000		93.411.154			4.010.759	14.335.231	18.345.990
Κιργιζία	30.000.000	49.130.000	23.000.000		102.130.000		45.530	20.586.377	2.342.538	22.974.445
Λάος		44.500.000	31.000.000		75.500.000			6.120.161	6.362.441	12.482.602
Λατινική Αμερική και Καραϊβική	10.000.000	20.500.000	10.000.000		40.500.000			6.524.544	4.905.002	11.429.546
Χώρες της Λατινικής Αμερικής	59.572.759	63.493.537	137.977.263	70.210.000	331.253.559		900.198	31.347.360	34.876.313	67.123.871
Λιβερία			6.000.000		6.000.000					0
Μαδαγασκάρη		8.000.000			8.000.000			1.830.902		1.830.902
Μάλι	270.000		6.000.000		6.270.000		147.825			147.825
Μαυρίκιος			3.000.000		3.000.000					0
Διάφορες χώρες	329.576.970	198.422.948	299.720.551	43.037.840	870.758.309		133.340.070	166.690.507	101.002.434	401.033.011
Μογγολία	8.200.000				8.200.000			1.482.119	164.062	1.646.181
Μιανμάρ	60.000.000	70.000.000	-1.783.574		128.216.426		15.228.889	24.241.879	1.750.005	41.220.772
Εγγύς και Μέση Ανατολή	0		20.000.000		20.000.000					0
Νεπάλ	22.650.000	125.000.000	81.400.000	1.650.000	230.700.000			56.470.775	3.635.183	60.105.958
Νικαράγουα	8.000.000	20.000.000	20.000.000		48.000.000			6.640.797	1.461.447	8.102.244
Νίγηρας	11.000.000		663.143		11.663.143			4.001.025		4.001.025
Περιοχή Ειρηνικού	1.900.000				1.900.000			1.509.920		1.509.920
Πακιστάν	97.500.000	128.000.000	45.520.000	60.000.000	331.020.000		601.625	21.661.085	10.167.752	32.430.461
Παναφρικανική περιοχή	97.577.288	101.404.040	81.382.007	88.280.888	368.644.223		19.549.037	51.074.376	38.590.783	109.214.197
Παραγουάη	1.984.000	2.000.000	57.660.000	1.650.000	63.294.000		457.625	1.048.324	2.493.386	3.999.334
Περου	5.000.000	43.300.000		-8.895	48.291.105	4.650.000		12.494.428	697.594	17.842.022
Φιλιππίνες	76.000.000		6.100.000		82.100.000			14.699.345	579.009	15.278.354
Ρουάντα	4.000.000				4.000.000			2.006.600		2.006.600
Σαμόα		3.000.000			3.000.000					0
Σευχέλλες	3.000.000				3.000.000			246.560	422.650	669.210
Νότια Αφρική		27.795.000	64.245.800	-120.920	91.919.880		5.141.312	7.549.795	2.206.878	14.897.985
Περιοχή Νοτιοανατολικής Ασίας	35.000.000	30.000.000	40.000.000		105.000.000		1.309.455	1.560.413	6.977.070	9.846.938
Σρι Λάνκα	14.000.000	38.000.000	12.000.000	30.000.000	94.000.000			4.467.653	6.235.206	10.702.860
Σουδάν			8.500.000		8.500.000					0
Σουρινάμ		3.000.000			3.000.000			1.050.000		1.050.000
Τατζικιστάν	35.000.000	15.000.000			50.000.000			4.454.772	2.326.027	6.780.799
Εδάφη ανατολικά της Ιορδανίας	2.500.000		-1.256.580	-73.277	1.170.143		379.113	588.908	28.523	996.544
Ταϊλάνδη		13.700.000			13.700.000			4.312.625	1.073.705	5.386.330
Τόγκο			10.000.000		10.000.000					0
Τουρκμενιστάν			9.530.000		9.530.000					0
Κατανομές εκτός χωρών	313.489.148	171.967.039	200.886.050	13.349.529	699.691.765	3.089.560	81.204.489	199.293.054	94.974.110	378.561.212
Ουζμπεκιστάν	20.000.000		21.500.000	600.000	42.100.000			3.169.260	4.278.861	7.448.121
Βιετνάμ	14.000.000	1.100.000	108.000.000		123.100.000					0
Περιοχή Δυτικής Αφρικής			5.200.000		5.200.000					0
Υεμένη	51.000.000		23.104.914	8.895.086	83.000.000			23.677.436	17.498.708	41.176.144
ΣΥΝΟΛΟ	2.050.574.180	2.407.093.903	2.597.992.151	796.371.997	7.852.032.231	7.789.560	329.879.344	1.151.157.103	671.057.239	2.159.883.246

ΜΑΣ ΑΚΕ Δικαιούχος ζώνη	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Παναφρικανική περ	97.577.288	101.404.040	81.382.007	88.280.888	368.644.223		19.549.037	51.074.376	38.590.783	109.214.197
Νότια Αφρική		27.795.000	64.245.800	-120.920	91.919.880		5.141.312	7.549.795	2.206.878	14.897.985
Σύνολο χωρών			10.000.000		10.000.000				40.210	40.210
ΣΥΝΟΛΟ	97.577.288	129.199.040	155.627.807	88.159.968	470.564.102	0	24.690.349	58.624.171	40.837.871	124.152.391

ΜΑΣ ΑΛΑ	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	Σύνολα	2014	2015	2016	2017	Σύνολα
Βολιβία	102.633.200	20.000.000			122.633.200		2.298.641	35.753.173	173.539	38.225.353
Περιοχή Κεντρικής Αμερικής		34.000.000	21.000.000		55.000.000			15.001.365	162.030	15.163.395
Κολομβία		67.000.000	30.680.000	40.000.000	137.680.000			10.447.404	21.345.700	31.793.104
Κούβα		7.700.000	1.850.000		9.550.000			43.500	2.058.504	2.102.004
Ισημερινός			13.400.000	6.400.000	19.800.000				3.364.374	3.364.374
Ελ Σαλβαδόρ		5.000.000	50.000.000		55.000.000			418.410	32.035	450.445
Γουατεμάλα	25.664.313	5.000.000	10.300.000	15.000.000	55.964.313		527.891	116.367	5.322.191	5.966.449
Ονδούρα	51.600.000	30.000.000	5.668.320	12.231.680	99.500.000		2.827.150	13.520.342	3.538.567	19.886.059
Λατινική Αμερική και Καραϊβική	10.000.000	12.000.000			22.000.000			5.076.743	3.552.168	8.628.910
Χώρες της Λατινικής Αμερικής	59.572.759	63.493.537	137.977.263	70.210.000	331.253.559		900.198	31.347.360	34.876.313	67.123.871
Νικαράγουα	8.000.000	20.000.000	20.000.000		48.000.000			6.640.797	1.461.447	8.102.244
Παραγουάη	1.984.000	2.000.000	57.660.000	1.650.000	63.294.000		457.625	1.048.324	2.493.386	3.999.334
Περού		43.300.000			43.300.000			12.153.323	697.594	12.850.917
Σύνολα	259.804.272	309.493.537	348.535.583	145.141.680	1.062.975.072		7.011.504	131.567.108	79.077.847	217.656.459

ΜΑΣ Ασία	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	Σύνολα	2014	2015	2016	2017	Σύνολα
Αφγανιστάν	182.500.000	202.117.199	246.915.514	80.012.500	711.545.213		5.455.034	82.784.018	68.499.400	156.738.452
Σύνολο Ασίας	94.707.123	96.373.104	167.237.355	27.917.210	386.234.792	50.000	11.450.597	27.617.966	38.687.050	77.805.612
Μπαγκλαντές	31.000.000	91.050.000	136.771.841	1.678.159	260.500.000			8.564.529	23.747.197	32.311.726
Μπουτάν			39.000.000		39.000.000				1.500.000	1.500.000
Καμπούτζη	50.000.000	40.000.000	30.000.000	40.000.000	160.000.000		6.315.150	21.679.488	9.229.926	37.224.565
Περιοχή Κεντρικής Ασίας	10.000.000	76.300.000	20.000.000	297.320	106.597.320		574.447	22.402.408	10.535.038	33.511.892
Ιράκ		50.011.154	43.400.000		93.411.154			4.010.759	14.335.231	18.345.990
Κιργιζία	30.000.000	49.130.000	23.000.000		102.130.000		45.530	20.586.377	2.342.538	22.974.445
Λάος		44.500.000	31.000.000		75.500.000			6.120.161	6.362.441	12.482.602
Μογγολία	8.200.000				8.200.000			1.482.119	164.062	1.646.181
Μιανμάρ	120.000.000	70.000.000	-1.783.574		188.216.426		15.228.889	50.044.302	1.750.005	67.023.195
Νεπάλ	22.650.000	127.000.000	81.400.000	1.691.644	232.741.644			57.939.659	3.688.132	61.627.790
Πακιστάν	97.500.000	124.000.000	45.520.000	60.000.000	327.020.000		601.625	21.661.085	9.491.689	31.754.398
Φιλιππίνες	76.000.000		6.100.000		82.100.000			14.699.345	579.009	15.278.354
Νοτιοανατολική περιοχή	10.000.000				10.000.000		4.000.000			4.000.000
Σρι Λάνκα	14.000.000	38.000.000	12.000.000	30.000.000	94.000.000			4.467.653	6.235.206	10.702.860
Τατζικιστάν	35.031.914	15.000.000			50.031.914	31.914		4.454.772	2.326.027	6.812.713
Εδάφη ανατολικά της Ιορδανίας	2.500.000		-1.256.580	-73.277	1.170.143		379.113	588.908	28.523	996.544
Ταϊλάνδη		10.000.000			10.000.000			3.063.048	1.073.705	4.136.752
Τουρκμενιστάν			9.530.000		9.530.000			0	0	0
Ουζμπεκιστάν	20.000.000		26.500.000	600.000	47.100.000			6.169.260	4.278.861	10.448.121
Βιετνάμ	14.000.000	1.100.000	108.000.000		123.100.000			0	0	0
Υεμένη	51.000.000		23.104.914	8.895.086	83.000.000			23.677.436	17.498.708	41.176.144
Σύνολα	869.089.037	1.034.581.457	1.046.439.469	251.018.642	3.201.128.605	81.914	44.050.385	382.013.292	222.352.747	648.498.338

ΜΑΣ ΟΚΠ-ΤΑ	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Σύνολο χωρών	212.764.950	226.381.335	246.680.952	255.803.719	941.630.956	0	17.442.547	111.678.828	73.795.397	202.916.772
ΕΕ Ευρώπη	36.000.000	250.000	0	0	36.250.000	0	12.125.543	12.315.458	2.216.354	26.657.354
ΣΥΝΟΛΟ	248.764.950	226.632.045	246.680.952	255.803.719	977.885.892	0	29.568.799	123.997.915	76.011.750	229.578.465

ΜΑΣ ENER	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Σύνολο χωρών	82.851.742	67.875.236	86.191.412	0	236.918.390	0	4.169.082	37.000.000	5.416.647	46.585.729
ΣΥΝΟΛΟ	82.851.742	67.875.236	86.191.412	0	236.918.390	0	4.169.082	37.000.000	5.416.647	46.585.729

ΜΣΠΑ	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Αρμενία	0	1.000.000	3.700.000	0	4.700.000	0	0	0	239.726	239.726
Λευκορωσία	0	1.000.000	3.500.000	0	4.500.000	0	0	0	0	0
Περιοχή Κεντρικής Ασίας	11.600.000	8.000.000	0	0	19.600.000	0	12.764.449	3.685.551	0	16.450.000
Κίνα	0	3.000.000	0	0	3.000.000	0	0	0	579.899	579.899
Ιράν	0	0	5.000.000	0	5.000.000	0	0	0	419.126	419.126
Ιράκ	1.500.000	0	0	0	1.500.000	0	0	0	0	0
Διάφορες χώρες	4.046.872	10.386.786	7.669.456	37.984.131	60.087.245	0	126.333	4.336.829	1.965.696	6.428.859
Μαρόκο	0	2.000.000	0	0	2.000.000	0	0	0	0	0
Περιοχή Νοτιοανατολικής Α	0	0	1.000.000	0	1.000.000	0	0	0	0	0
Τανζανία	4.000.000	0	0	0	4.000.000	0	0	1.201.200	0	1.201.200
Τουρκία	0	0	3.000.000	0	3.000.000	0	0	0	0	0
Ουκρανία	8.200.000	34.500.000	46.500.000	0	89.200.000	0	0	63.580.092	8.794.908	72.375.000
ΣΥΝΟΛΟ	29.346.872	59.886.786	70.369.456	37.984.131	197.587.245	0	12.890.782	72.803.673	11.999.355	97.693.810

ΜΑΣ ENV	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Χώρες ΑΚΕ	50.000	0	0	0	50.000	0	50.000	0	0	50.000
Αφρική	0	10.000.000	20.000.000	0	30.000.000	0	0	5.168.333	13.125	5.181.458
Σύνολο χωρών	45.628.310	23.059.016	18.985.271	0	87.672.597	0	2.199.416	13.836.582	9.980.059	26.016.057
Ασία & Νότιος Ειρηνικός	0	5.000.000	0	0	5.000.000	0	0	1.537.420	1.151.777	2.689.197
Μπανγκλαντές	0	8.000.000	0	0	8.000.000	0	0	1.474.002	0	1.474.002
Μπουτάν	0	0	5.000.000	0	5.000.000	0	0	0	0	0
Πράσινο Ακρωτήριο	0	0	5.000.000	0	5.000.000	0	0	0	0	0
Περιοχή Κεντρικής Αφρικής	5.000.000	0	0	0	5.000.000	0	0	2.000.000	0	2.000.000
Γουινέα Μπισάου	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	0	1.265.880	0	1.265.880
Λατινική Αμερική και Καραϊβ	0	8.500.000	10.000.000	0	18.500.000	0	0	1.447.801	1.352.834	2.800.636
Λιβερία	0	0	6.000.000	0	6.000.000	0	0	0	0	0
Μαδαγασκάρη	0	8.000.000	0	0	8.000.000	0	0	1.830.902	0	1.830.902
Μάλι	270.000	0	6.000.000	0	6.270.000	0	147.825	0	0	147.825
Μαυρίκιος	0	0	3.000.000	0	3.000.000	0	0	0	0	0
Διάφορες χώρες	41.500.000	60.000.000	46.300.000	0	147.800.000	0	2.696.440	25.113.281	9.142.878	36.952.600
Νίγηρας	11.000.000	0	663.143	0	11.663.143	0	0	4.001.025	0	4.001.025
Περιοχή Ευρηνικού	1.900.000	0	0	0	1.900.000	0	0	1.509.920	0	1.509.920
Περου	5.000.000	0	0	-8.895	4.991.105	4.650.000	0	341.105	0	4.991.105
Ρουάντα	4.000.000	0	0	0	4.000.000	0	0	2.006.600	0	2.006.600
Σαμόα	0	3.000.000	0	0	3.000.000	0	0	0	0	0
Σεϋχέλλες	3.000.000	0	0	0	3.000.000	0	0	246.560	422.650	669.210
Περιοχή Νοτιοανατολικής Ασί	0	10.000.000	0	0	10.000.000	0	0	0	1.508.584	1.508.584
Σουδάν	0	0	8.500.000	0	8.500.000	0	0	0	0	0
Σουρινάμ	0	3.000.000	0	0	3.000.000	0	0	1.050.000	0	1.050.000
Τόγκο	0	0	10.000.000	0	10.000.000	0	0	0	0	0
Κατανομές εκτός χωρών	46.700.000	34.082.704	31.020.000	0	111.802.704	2.550.000	23.958.804	24.121.209	22.014.150	72.644.162
Περιοχή Δυτικής Αφρικής	0	0	5.200.000	0	5.200.000	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	164.048.310	176.641.720	175.668.414	-8.895	516.349.548	7.200.000	29.052.485	86.950.621	45.586.057	168.789.162

ΜΑΣ ERASM	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Σύνολο χωρών	100.356.946	96.212.671	111.672.639	13.657.885	321.900.141	507.646	43.156.741	86.867.447	45.170.650	175.702.485
ΣΥΝΟΛΟ	100.356.946	96.212.671	111.672.639	13.657.885	321.900.141	507.646	43.156.741	86.867.447	45.170.650	175.702.485

ΜΑΣ FOOD	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Σύνολο χωρών	1.000.000	123.824.295	106.172.802	-438.842	230.558.255	0	173.703	20.637.577	25.042.857	45.854.137
Βολιβία	0	0	7.000.000	0	7.000.000	0	0	0	0	0
Βραζιλία	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	0	0	12.855	12.855
Πράσινο Ακρωτήριο	0	1.250.000	0	0	1.250.000	0	1.250.000	0	0	1.250.000
Αιτή	5.000.000	0	0	0	5.000.000	0	419.202	1.316.856	122.474	1.858.531
Διάφορες χώρες	153.782.990	37.897.010	91.906.730	-523.612	283.063.118	0	22.684.458	52.554.537	34.302.969	109.541.964
Πακιστάν	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	0	0	676.063	676.063
Περιοχή Νοτιοανατολικής	15.000.000	0	0	0	15.000.000	0	1.309.455	1.560.413	1.650.894	4.520.762
Κατανομές εκτός χωρών	26.200.000	548.774	189.185	0	26.937.959	0	7.537.469	5.570.806	4.310.318	17.418.593
ΣΥΝΟΛΟ	200.982.990	171.520.079	205.268.717	-962.454	576.809.333	0	33.374.287	81.640.188	66.118.431	181.132.906

ΜΑΣ HUMA	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Σύνολο χωρών	11.200.000	36.590.000	2.000.000	0	49.790.000	0	4.669.554	9.929.369	2.430.550	17.029.472
Πολυκρατικές περιοχές	101.893.980	74.920.558	148.633.821	42.516.179	367.964.538	0	101.893.980	77.297.603	50.743.108	229.934.691
Κατανομές εκτός χωρών	50.000.000	41.730.142	38.030.142	38.030.142	41.730.142	38.030.142	38.030.142	39.279.720	38.030.142	39.279.720
ΣΥΝΟΛΟ	163.093.980	153.240.700	163.633.821	42.516.179	522.484.680	0	106.593.676	135.466.550	61.066.955	303.127.180

ΜΑΣ IMIGR	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Αφρική	0	15.000.000	25.389.112	0	40.389.112	0	0	13.285.810	17.691.784	30.977.594
Σύνολο χωρών	918.690	0	0	0	918.690	0	154.112	157.488	0	311.600
Διάφορες χώρες	32.400.000	25.605.380	12.880.000	1.045.273	71.930.653	0	6.065.192	11.725.085	6.813.478	24.603.755
Εγγύς και Μέση Ανατολή	0	0	20.000.000	0	20.000.000	0	0	0	0	0
Κατανομές εκτός χωρών	13.185.975	1.092.038	0	0	14.278.013	0	1.992.733	1.861.427	4.913.023	8.767.183
ΣΥΝΟΛΟ	46.504.665	41.697.418	58.269.112	1.045.273	147.516.468	0	8.212.037	27.029.810	29.418.285	64.660.132

ΕΜΔΔΑ	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Σύνολο χωρών	132.782.020	131.003.323	131.138.879	134.054.486	528.978.708	7.946.252	37.294.004	83.201.149	59.659.542	188.100.947
ΣΥΝΟΛΟ	132.782.020	131.006.878	131.138.879	134.054.486	528.982.263	7.946.252	37.297.559	83.201.149	59.659.542	188.104.502

ΓΡΛΔ	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Γροιλανδία	24.569.471	30.698.715	31.130.000	31.630.000	118.028.186	10.529.894	30.273.589	37.087.557	0	77.891.040
ΣΥΝΟΛΟ	24.569.471	30.698.715	31.130.000	31.630.000	118.028.186	10.529.894	30.273.589	37.087.557	0	77.891.040

ICSP	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Αφγανιστάν	0	0	8.000.000	0	8.000.000	0	0	0	3.539.122	3.539.122
Αφρική	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο χωρών	19.000.000	25.000.000	27.000.000	0	71.000.000	1.339.757	5.433.241	12.531.499	5.395.184	24.699.681
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	767.000	0	2.800.000	0	3.567.000	0	0	750.394	1.537.685	2.288.079
Μπουρκίνα Φάσο	0	5.500.000	5.200.000	0	10.700.000	0	3.476.566	5.648.434	218.193	9.343.193
Μπουρούντι	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	0	2.756.902	383.098	3.140.000
Καμερούν	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	3.364.355	0	0	3.364.355
Καραϊβική	0	0	7.000.000	0	7.000.000	0	0	5.432.684	0	5.432.684
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	10.650.000	13.800.000	8.100.000	0	32.550.000	0	14.447.565	3.815.686	2.662.258	20.925.509
Περιοχή Κεντρικής Αμερικής	0	1.400.000	0	0	1.400.000	0	810.604	450.042	0	1.260.646
Τσαντ	14.000.000	8.000.000	0	0	22.000.000	0	8.391.948	7.339.452	0	15.731.400
Κολομβία	0	5.000.000	20.600.000	0	25.600.000	0	2.811.195	10.093.981	3.655.059	16.560.235
Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία του)	14.000.000	0	4.000.000	0	18.000.000	0	1.030.748	4.964.887	3.609.273	9.604.908
Διυθσία	0	0	18.000.000	0	18.000.000	0	0	14.286.193	0	14.286.193
Γκαμπόν	0	0	0	800.000	800.000	0	0	0	0	0
Γκάμπια	0	0	0	500.000	500.000	0	0	0	405.743	405.743
Γεωργία	0	7.500.000	0	0	7.500.000	0	0	3.124.784	2.329.336	5.454.120
Γουατεμάλα	0	0	0	1.250.000	1.250.000	0	0	0	0	0
Γουινέα (Κόνακρη)	0	3.900.000	0	0	3.900.000	0	0	2.875.239	0	2.875.239
Κέρας της Αφρικής	0	0	1.700.000	0	1.700.000	0	0	0	0	0
Ινδία	0	1.600.000	1.500.000	0	3.100.000	0	1.019.575	1.370.096	0	2.389.671
Ιράκ	6.000.000	15.000.000	5.800.000	7.700.000	34.500.000	4.800.000	3.362.314	11.102.443	3.228.805	22.493.562
Ακτή Ελεφαντοστού	0	0	8.500.000	0	8.500.000	0	0	0	0	0
Ιορδανία	0	10.000.000	5.280.000	0	15.280.000	0	0	4.990.713	3.760.192	8.750.904
Κένυα	0	0	7.300.000	0	7.300.000	0	0	0	1.000.000	1.000.000
Κοσσυφοπέδιο (όπως ορίζεται στην απόφαση)	0	1.560.000	0	0	1.560.000	0	0	1.404.546	0	1.404.546
Κιργίζια	0	3.000.000	0	0	3.000.000	0	150.000	1.968.128	64.166	2.182.294
Λίβανος	0	10.000.000	22.000.000	0	32.000.000	0	6.811.839	5.409.945	2.470.449	14.692.233
Λιβύη	4.500.000	10.500.000	16.900.000	0	31.900.000	0	6.986.053	5.957.719	5.790.940	18.734.712
Μάλι	0	12.000.000	0	0	12.000.000	0	400.000	4.347.590	5.717.289	10.464.879
Διάφορες χώρες	82.255.223	72.128.831	65.593.076	0	219.977.130	0	9.328.616	42.408.567	13.819.335	65.556.518
Μοζαμβίκη	0	0	1.200.000	0	1.200.000	0	0	0	0	0
Μιανμάρ	0	0	2.320.000	0	2.320.000	0	0	1.333.173	0	1.333.173
Νεπάλ	0	7.000.000	0	0	7.000.000	0	5.903.871	600.000	6.503.871	6.503.871
Νιγηρας	2.580.000	15.500.000	800.000	0	18.880.000	0	4.248.211	10.669.496	498.918	15.416.625
Νιγηρία	0	9.000.000	0	5.000.000	14.000.000	0	2.811.957	3.627.295	451.896	6.891.148
Πακιστάν	0	7.300.000	10.000.000	0	17.300.000	0	0	7.730.930	0	7.730.930
Φιλιππίνες	0	5.500.000	1.092.177	3.107.823	9.700.000	0	2.802.531	1.712.599	3.679.842	8.194.972
Περιοχή Ανατολικής Ευρώπης και Κεντρικής	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.280.082	0	1.280.082
Ξενεγάλη	0	2.000.000	0	0	2.000.000	0	0	1.489.529	301.059	1.790.588
Σομαλία	7.000.000	6.500.000	450.000	0	13.950.000	0	3.300.000	7.613.446	352.688	11.266.134
Νότιο Σουδάν	10.000.000	0	5.000.000	0	15.000.000	3.509.872	2.614.385	570.504	0	6.694.761
Σρι Λάνκα	0	1.200.000	8.100.000	0	9.300.000	0	1.080.000	0	5.913.674	6.993.674
Σουδάν	13.500.000	0	0	0	13.500.000	3.633.814	4.874.035	2.626.565	45.302	11.179.715
Συρία	21.987.033	7.200.000	15.470.000	10.000.000	54.657.033	0	7.310.892	14.954.418	5.246.496	27.511.806
Τανζανία	0	1.000.000	0	0	1.000.000	0	799.474	0	175.284	974.759
Ταϊλάνδη	0	600.000	0	0	600.000	0	0	406.413	0	406.413
Τυνησία	0	4.000.000	0	0	4.000.000	0	0	1.237.696	0	1.237.696
Τουρκία	17.000.000	0	28.500.000	0	45.500.000	0	8.917.621	16.663.931	1.043.941	26.625.493
Ουκρανία	16.500.000	30.506.000	24.418.642	3.000.000	74.424.642	10.332.090	12.162.531	23.572.155	14.199.042	60.265.818
Ουζμπεκιστάν	0	2.500.000	0	0	2.500.000	0	2.000.000	500.000	0	2.500.000
Περιοχή Δυτική Αφρικής	16.500.000	0	0	0	16.500.000	0	12.417.276	468.689	451.888	13.337.852
Δυτική Οχθη και Λωρίδα της Γάζας	11.000.000	8.000.000	2.000.000	0	21.000.000	0	8.532.955	4.803.744	5.272.604	18.609.303
Υεμένη	3.000.000	0	0	0	3.000.000	0	209.064	1.817.877	0	2.026.941
ΣΥΝΟΛΟ	270.239.256	323.194.831	334.630.759	31.360.449	959.425.294	23.615.533	141.905.551	262.018.500	97.819.461	525.359.046

Μέσο εταιρικής σχέσης	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Σύνολο χωρών	102.058.730	98.210.000	101.952.000	83.550.000	385.770.730	0	12.839.876	33.408.432	22.559.313	68.807.620
Διάφορες χώρες	1.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	0	216.748	558.137	91.003	865.888
Στρατηγικοί εταίροι	3.500.000	0	-39.744	0	3.460.256	0	2.422.179	0	28.169	2.450.348
Κατανομές εκτός χωρών	9.369.259	15.555.366	22.796.614	7.259.138	54.980.378	221.427	11.383.784	18.747.162	11.515.771	41.868.144
ΣΥΝΟΛΟ	115.927.989	114.765.366	124.708.870	90.809.138	446.211.364	221.427	26.862.586	52.713.730	34.194.255	113.992.000

ΜΠΒ 2	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Αλβανία	68.700.000	88.900.000	82.440.000	0	240.040.000	-	1.355.521	34.375.410	5.624.164	41.355.096
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	65.700.000	39.700.000	50.000.000	2.896.631	158.296.631	2.825.982	10.107.113	8.938.529	8.012.136	29.883.760
Μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία			37.000.000	110.390.000	147.390.000					
Κοσσυφοπέδιο (όπως ορίζεται στην απόφαση)	66.050.000	82.100.000	73.860.000	0	222.010.000	-	1.515.322	10.772.576	12.371.492	24.659.390
Μαυροβούνιο	39.505.000	36.385.000	35.398.000	0	111.288.000	-	665.349	9.036.878	12.579.549	22.281.776
ΜΠΒ περιφερειακά, οριζόντια και άλλα πολιτικά προγράμματα	348.010.000	364.200.000	418.620.000	105.513.464	1.236.343.464	3.715.636	98.359.312	151.432.286	81.171.933	334.679.167
Σερβία	179.010.000	216.100.000	189.400.000	0	584.510.000	-	7.906.665	35.528.210	4.465.242	47.900.117
Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας	81.700.000	67.200.000	64.500.000	0	213.400.000	-	-	11.752.773	7.887.256	19.640.029
Τουρκία	620.380.000	626.710.000	631.140.000	0	1.878.230.000	-	100.839.124	105.806.235	12.775.640	219.421.000
ΣΥΝΟΛΟ Χώρες της διεύρυνσης	1.469.055.000	1.521.295.000	1.582.358.000	218.800.095	4.791.508.095	6.541.618	220.748.405	367.642.898	144.887.413	739.820.335

Μηχανισμός Γειτονίας (EMF)	Δεσμευθέν ποσό					Καταβληθέν ποσό				
	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ	2014	2015	2016	2017	ΣΥΝΟΛΟ
Δικαιούχος ζώνη										
Αλγερία	26.300.000	25.000.000	30.000.000	10.000.000	91.300.000	-	433.577	4.862.317	1.588.917	6.884.811
Αρμενία	34.000.000	30.000.000	25.000.000	-	89.000.000	-	268.358	7.773.279	3.524.643	11.566.280
Αζερμπαϊτζάν	16.730.053	14.500.000	13.500.000	-	44.730.053	-	249.258	2.225.533	515.288	2.990.079
Λευκορωσία	19.000.000	14.500.000	29.000.000	-	62.500.000	-	100.627	3.884.818	2.543.170	6.528.614
EMF Ανατολικό περιφερειακό και άλλα πολυκρατικά προγράμματα (RAP, TAIEK, NIF, SIGMA)	152.385.359	150.096.000	181.301.565	5.000.000	488.782.924	800.000	19.289.981	113.793.460	33.829.957	167.713.398
Αίγυπτος	115.000.000	105.000.000	100.000.000	-	320.000.000	-	657.835	14.377.596	2.053.864	17.089.295
Μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία			18.000.000		18.000.000					-
Γεωργία	131.000.000	100.000.000	109.500.000	-	340.500.000	-	10.759.548	45.657.152	9.622.524	66.039.224
Ισραήλ	-	2.000.000	1.800.000	-	3.800.000	-	37.909	1.803.479	1.657.522	3.498.910
Ιορδανία	174.500.000	100.000.000	140.000.000	30.000.000	444.500.000	-	27.636.252	98.853.118	23.272.779	149.762.149
Λίβανος	140.575.452	40.000.000	40.000.000	-	220.575.452	-	46.107.057	21.084.350	3.401.692	70.593.099
Λιβύη	8.000.000	3.000.000	10.000.000	1.500.000	22.500.000	-	-	2.750.632	2.859.972	5.610.604
EMF Νότιο περιφερειακό και άλλα πολυκρατικά προγράμματα (RAP, TAIEK, NIF, SIGMA)	229.116.262	196.046.490	181.633.000	5.000.000	611.795.752	-	23.107.176	139.994.624	99.246.637	262.348.437
Περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την κρίση στη Συρία	20.000.000	361.000.000	142.500.000	-	523.500.000	-	-	-	-	-
Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική (θυρίδα της Βόρειας Αφρικής)	-	-	55.000.000	120.000.000	175.000.000	-	-	-	-	-
Μολδαβία	131.000.000	90.000.000	89.000.000	-	310.000.000	16.000.000	8.720.777	27.843.267	10.196.274	62.760.319
Μαρόκο	218.000.000	210.000.000	165.000.000	-	593.000.000	-	389.549	89.813.171	15.720.067	105.922.787
EMF Διασυννοριακή συνεργασία και Erasr	106.987.000	172.080.771	180.448.300	200.000.000	659.516.071	1.636.260	57.124.902	93.650.438	70.299.705	222.711.306
Συρία	41.250.000	48.000.000	59.965.435	10.000.000	159.215.435	-	18.979.829	74.005.096	4.810.665	97.795.590
Τυνησία	141.886.586	155.800.000	213.500.000	-	511.186.586	-	76.179.613	58.226.141	9.187.142	143.592.897
Ουκρανία	242.000.000	200.000.000	200.000.000	37.000.000	679.000.000	127.000.000	2.066.207	95.077.306	20.886.160	245.029.672
Δυτική Όχθη και Λωρίδα της Γάζας	307.000.000	320.000.000	310.100.000	220.000.000	1.157.100.000	250.750.000	285.880.239	279.301.973	87.905.507	903.837.718
ΣΥΝΟΛΟ EMF	2.254.730.712	2.337.023.261	2.295.248.300	638.500.000	7.525.502.273	396.186.260	577.988.695	1.174.977.747	403.122.485	2.552.275.188

Πίνακας 2 Συνεισφορές στον μηχανισμό για τους πρόσφυγες στην Τουρκία σε '000 EUR

Όνομασία	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για δεσμεύσεις (1)	Δεσμευθέν ποσό (2)	Ποσοστό εκτέλεσης δεσμεύσεων (3)=(2)/(1)	Ποσοστό συμβάσεων (4)	Ποσοστό εκτέλεσης του ποσού των συμβάσεων (5)=(4)/(1)	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για καταβολές (6)	Καταβληθέν ποσό (7)	Συνολικό ποσό εκτέλεσης (8)=(7)/(1)
Μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία	2 916 233	2 793 231	96%	1 591 535	55%	1 011 387	769 301	26%

Η διαφορά μεταξύ της ανάληψης υποχρέωσης ποσού 3 δισ. EUR και του σωρευτικού ποσού που διατέθηκε για δεσμεύσεις οφείλεται σε ποσά που δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί ως απόθεμα στη σχετική θέση του λογιστικού συστήματος της Επιτροπής. (Όλα τα κράτη μέλη έχουν παράσχει δεόντως υπογεγραμμένα πιστοποιητικά συνεισφοράς).

Όνομασία	Προέλευση πόρων	Συν. υποχρέωση	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για δεσμεύσεις	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για καταβολές
Μηχανισμός για τους πρόσφυγες στην Τουρκία	Πιστώσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	1 000 000	940 025	251 078
	Συνεισφορές κρατών μελών	2 000 000	1 976 209	760 309
	Σύνολο:	3 000 000	2 916 233	1 011 387

Η διαφορά μεταξύ της ανάληψης υποχρέωσης ποσού 3 δισ. EUR και του σωρευτικού ποσού που διατέθηκε για δεσμεύσεις οφείλεται σε ποσά που δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί ως απόθεμα στη σχετική θέση του λογιστικού συστήματος της Επιτροπής. (Όλα τα κράτη μέλη έχουν παράσχει δεόντως υπογεγραμμένα πιστοποιητικά συνεισφοράς).

σε '000 EUR

Πρόγραμμα	Περιγραφή	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για δεσμεύσεις (1)	Δεσμευθέν ποσό (2)	Ποσό συμβάσεων (3)	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για καταβολές (4)	Καταβληθέν ποσό (5)	% (6)=(5)/(1)
4.0.1	Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)	1 560 383	1 440 182	971 182	325 612	292 884	18,8%
4.0.3	Μηχανισμός για την αναπτυξιακή συνεργασία (ΜΑΣ)	10 000	10 000				
4.0.6	Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP)	20 000	20 000	20 000	7 240	7 240	36,2%
4.0.7	Ανθρωπιστική βοήθεια	1 325 850	1 323 049	600 353	678 535	469 176	35,4%
		2 916 233	2 793 231	1 591 535	1 011 387	769 301	26,4%

Οι δεσμεύσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον Μηχανισμό είναι κατά 5 εκατ. ευρώ χαμηλότερες λόγω της συνολικής δέσμευσης ύψους 40 εκατ. EUR στο πλαίσιο της ανθρωπιστικής βοήθειας, εκ των οποίων μόνο 35 εκατ. EUR προορίζονται για τον Μηχανισμό.

σε '000 EUR

Πρόγραμμα	Περιγραφή	Οικονομικό έτος	Δεσμευθέν ποσό (1)	Ποσό συμβάσεων (2)	Καταβληθέν ποσό (3)	% (4)=(3)/(1)
4.0.7	Ανθρωπιστική βοήθεια	2015	40 000			
4.0.1	Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)	2016	939 047	915 047	290 000	30,9%
4.0.3	Μηχανισμός για την αναπτυξιακή συνεργασία (ΜΑΣ)	2016	10 000			
4.0.6	Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP)	2016	20 000	20 000	7 240	36,2%
4.0.7	Ανθρωπιστική βοήθεια	2016	562 853	522 203	413 349	73,4%
4.0.1	Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)	2017	501 136	56 136	2 884	0,6%
4.0.3	Μηχανισμός για την αναπτυξιακή συνεργασία (ΜΑΣ)	2017				
4.0.6	Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP)	2017				
4.0.7	Ανθρωπιστική βοήθεια	2017	720 195	78 150	55 826	7,8%
		Σύνολο:	2 793 231	1 591 535	769 301	27,5%

Το 2015 καταβλήθηκε ως προκαταβολή για τον Μηχανισμό ποσό 35 εκατ. EUR από τη συνολική δέσμευση 40 εκατ. EUR στο πλαίσιο της ανθρωπιστικής βοήθειας. Βλ. επίσης την υποσημείωση του προηγούμενου πίνακα.

Πίνακας 3 Συνεισφορές στα καταπιστευματικά ταμεία (εκταμιεύσεις από τους συνεισφέροντες / σε εκατ. EUR) ¹⁰⁰

Όνομασία	Σωρευτικό ποσό- που-διατέθηκε-για-δεσμεύσεις	Δεσμευθέν-ποσό	Ποσοστό-εκτέλεσης-δεσμεύσεων	Ποσό-συμβάσεων	Ποσοστό-εκτέλεσης-του-ποσού-των-συμβάσεων	Σωρευτικό-ποσό- που-διατέθηκε-για- καταβολές	Καταβληθέν ποσό	Συνολικό-ποσοστό- εκτέλεσης
	(1)	(2)	(3)=(2)/(1)	(4)	<5)=(4)/(1)	<6)	(7)	<8)=(7)/(1)
ΚΤΕΕ-ΑΦΡΙΚΗ	2.228.699	1.775.188	80%	1.152.721	52%	416153	386.904	17%
ΚΤΕΕ-ΒΕΚΟΥ	119.407	99.128	83%	81.262	68%	86.074	50.144	42%
ΚΤΕΕ-MADAD	918716	778.574	85%	452.658	49%	311.569	217.616	24%
ΚΤΕΕ-ΚΟΛΟΜΒΙΑ	79.324	11.000	14%	11.000	14%	19.324	3.839	5%
Σύνολο	3.346.145	2.663.889	80%	1.697.641	51%	833.120	658.503	20%

σε '000 EUR

Όνομασία	Προέλευση-των-πόρων	Συνολικό-ποσό- που-διατέθηκε- για-δεσμεύσεις	Σωρευτικό-ποσό- που- διατέθηκε-για-καταβολές
		ΣΥΝΟΛΙΚΗ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	
ΚΤΕΕ-ΑΦΡΙΚΗ	Συνεισφορά: από-τον-προϋπολογισμό-της-ΕΕ	358.500	219.459
	Συνεισφορά: από-κράτη-μέλη-και-άλλους-χορηγούς	202.385	89.340
	Συνεισφορά: από-το-ΕΤΑ	2.289.900	1.919.900
ΚΤΕΕ-ΑΦΡΙΚΗ		2.850.785	2.228.699
ΚΤΕΕ-ΒΕΚΟΥ	Συνεισφορά: από-τον-προϋπολογισμό-της-ΕΕ	54.833	40.333
	Συνεισφορά: από-κράτη-μέλη-και-άλλους-χορηγούς	64.925	35.074
	Συνεισφορά: από-το-ΕΤΑ	113.000	44.000
ΚΤΕΕ-ΒΕΚΟΥ		232.758	119.407
ΚΤΕΕ-MADAD	Συνεισφορά: από-τον-προϋπολογισμό-της-ΕΕ	1.181.260	808.066
	Συνεισφορά: από-κράτη-μέλη-και-άλλους-χορηγούς	118450	110.650
ΚΤΕΕ-MADAD		1.299.710	918.716
ΚΤΕΕ-ΚΟΛΟΜΒΙΑ	Συνεισφορά: από-τον-προϋπολογισμό-της-ΕΕ	72.000	70.000
	Συνεισφορά: από-κράτη-μέλη-και-άλλους-χορηγούς	22.976	9.324
ΚΤΕΕ-ΚΟΛΟΜΒΙΑ		94.976	79.324

¹⁰⁰ Πηγή: Υπηρεσία Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ιούλιος 2017. Στοιχεία της 30ης Σεπτεμβρίου 2017 βάσει της δέσμης εκθέσεων: επισκόπηση του συνόλου των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ που δημοσιεύτηκε από τη ΓΔ Προϋπολογισμού

σε '000 EUR

Πρόελευση πόρων --Σύνολο ΚΤ της ΕΕ	Οικονομικό έτος	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για δεσμεύσεις	Σωρευτικό ποσό που διατέθηκε για καταβολές
Συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	2015	598.985	22.122
Συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	2016	144.994	221.196
Συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	2017	393.879	48.000
Συνεισφορά από κράτη μέλη και άλλους χορηγούς	2015	50.316	50.316
Συνεισφορά από κράτη μέλη και άλλους χορηγούς	2016	145.131	145.131
Συνεισφορά από κράτη μέλη και άλλους χορηγούς	2017	48.940	48.940
Συνεισφορά από το ΕΤΑ	2014	39.000	39.000
Συνεισφορά από το ΕΤΑ	2015	1.200.000	
Συνεισφορά από το ΕΤΑ	2016	595.000	128.514
Συνεισφορά από το ΕΤΑ	2017	129.900	129.900
Γενικό σύνολο:		3.346.145	833.120

Κατάλογος αρκτικόλεξων

ΑΚΕ	Αφρική, Καραϊβική, Ειρηνικός
ΕΑΒ	ΟΟΣΑ Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας
ΜΑΣ	Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας
ΓΔ DEVCO	Υπηρεσία της Επιτροπής για τη διεθνή συνεργασία και ανάπτυξη
ΓΔ NEAR	Υπηρεσία της Επιτροπής για τη γειτονία και τις διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
ΕΜΔΔΑ	Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου
ΜΕΧ	Μηχανισμός εξωτερικής χρηματοδότησης
ΕΜΓ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
FPI	Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής της Επιτροπής
GD	Απόφαση για τη Γροιλανδία
ΜΠΒ	Μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας
ΜΣΠΑ	Μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας
IcSP	Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη
MTR	Ενδιάμεση επανεξέταση
ΥΧΕ	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΜΕΣ	Μέσο Εταιρικής Σχέσης